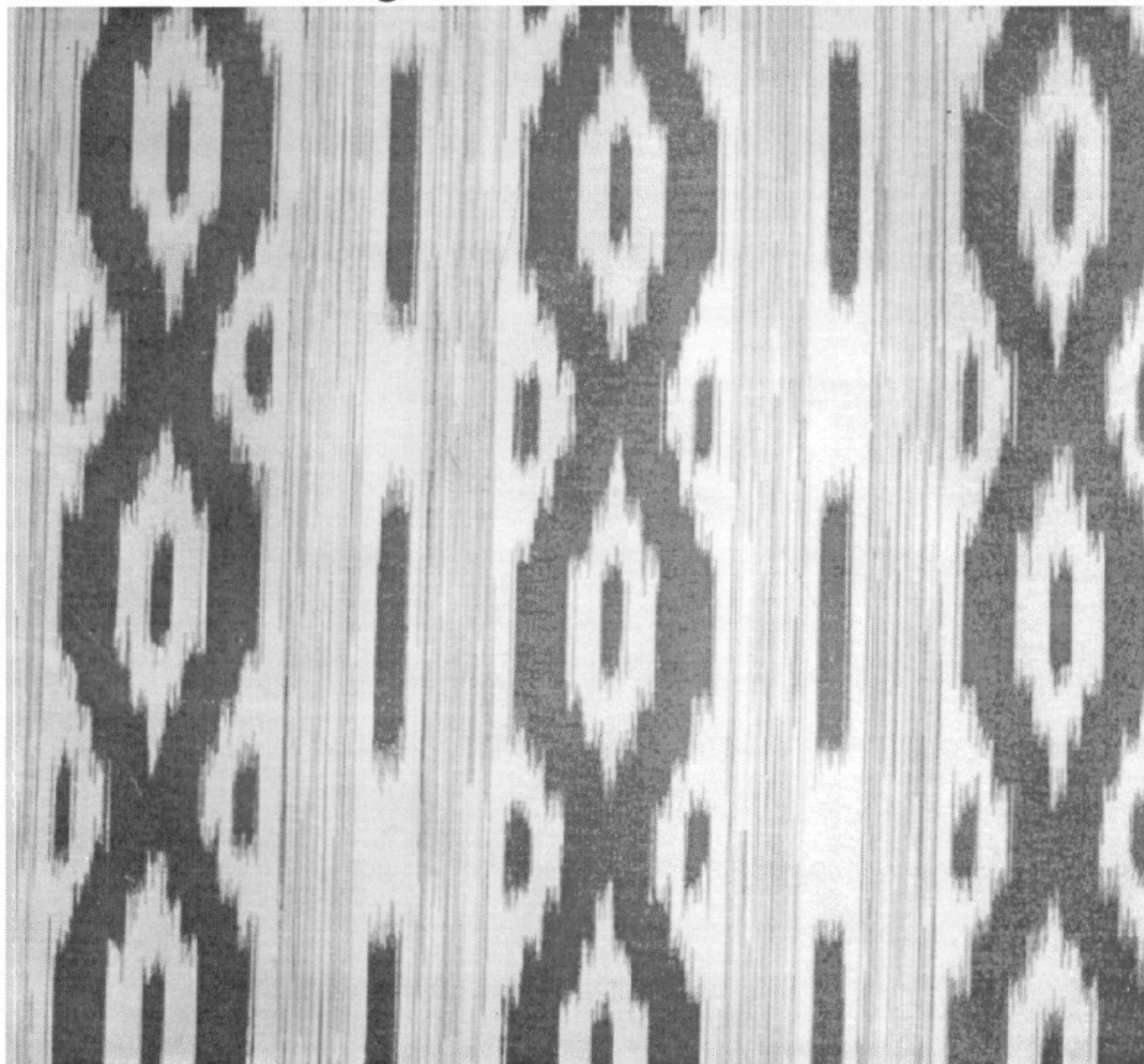

Revista associada a la
Premsa Forana de Mallorca

Ariany 200

Novembre - desembre 1995

Roba de llengües "ariany"

Editorial

Un cop més arribam a Cap d'Any, començam un any nou, que segurament tenim molts de projectes per tirar endavant, cosa que llavonces de deu nou és possible que només quedin amb això, en un projecte, però lo que és cert, és que a poc a poc anam escloveiant temps de sa nostra vida, i ja diven qui dies passa anys empeny, per tot això es qui feim feina a n'aquest projecte, Sa Fulleta, vos desitjam que tengueu un any bo, si més no, millor que el 95.

Com podeu veure aquesta revista és la que fa 200, i com que és una dada d'aquestes que pareix que s'han de recordar no l'hem volguda deixar per alt, dos cents exemplars d'aquesta revista és bo de dir i a lo millor si les vessiu a un caramull tampoc no seria molt gros, els diaris d'una setmana fan més embalum, però res més ben dit, fan més embalum!, si vos aturau un poc a pensar lo que això significa posa un poc sa pell de gallina, fer dos cents números sense cap altre pretensió que la d'escriure els fets, notícies, i altres coses que passen per Ariany, i sense tenir-ne cap altre benefici més que la satisfacció personal de cada un dels que hi feim feina de veurer-la a llum realment ja és una cosa prou important, amb això no volem menysprear cap altre mitjà de comunicació, però lo que és una veritat com un temple és que aquesta i qualsevol revista de l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca, amb els escassos mitjans materials, humans i econòmics en que compten, deixa constància d'uns fets que passen per alt a la majoria, per no dir a tots els altres mitjans de comunicació, per molt moderns que siguin, i lo que és més important, que els protagonistes d'aquesta revista és gent

del nostre poble, gent com nosaltres i que tots coneixem.

Un altre aspecte prou important que duim a terme, a vegades inconscientment, és la tasca de normalització lingüística, segur que hi ha gent que no es compraria un llibre escrit en català, la nostra llengua, però segur que aquesta mateixa gent llegeix Sa Fulleta, o perquè hi ha una cosa que li pot interessar, o a lo millor per passar un poc es temps, i si no basta amb un pic, dos, tres o es qui facin falta, però la llegiu.

Això és una mica de presentació d'aquest número 200, tan sols no li volem donar el nom d'extraordinari, ho deixarem amb un número que no és com ets altres, ho celebrem d'una manera més bé senzilla, no per falta de ganes, però avegades, com s'ha dit abans es projectes només queden amb això.

També haureu pogut notar que la revista ha canviat un poc, principalment en l'aspecte material i qualitat de les fotografies, a poc a poc la volem millorar i pareix que ja hem donat una altra passa, però també heu de pensar que avegades les noves tecnologies no estan a l'abast de la nostra butxaca, però tot el que sigui guanyar en presentació ben arribat sigui.

I sense més esperam que aquesta revista pugui veure molts més números al carrer, i que així com hi ha hagut gent que amb aquest espai de temps ho ha deixat, també n'hi ha hagut d'altres que han començat, i que surtin molts més números depenent de qualsevol persona que Ariany representi qualque cosa més que un nom de poble o un nom d'una revista, a tots molts d'anys.

La nostra portada

Qui no té a ca seva algun coixí, cortina o cobertor de roba de "llengos"? i segurament mai mos hem demanat l'origen de la mateixa, ara bé, molts creiem que és típica de Mallorca, o al manco, he de reconèixer que jo ho pensava, més encara, pensava que ja estava a punt de no fabricar-se perquè les fàbriques tancaven, però anava equivocat.

Aquesta roba, és molt antiga, inclús al museu de Cartago, del temps dels romans, hi ha restes de roba d'aquesta classe i després a molts d'indrets d'Espanya, la podem trobar.

Segurament us demanareu, i a na què ve aquesta contarella? Idò jo us ho diré. Fa uns mesos, vaig anar a ca la meva germana Maria a comprar roba de "llengos" per fer uns coixins i mirant vaig veure que cada peça tenia un nom, segons el dibuix de la mateixa; és així que hi havia peces que s'identificaven com a Sóller, Pollença, etc. i

també una que tenia el nom d'Ariany i per cert de les més guapes.

Com podeu imaginar, la curiositat va saltar tot d'una i vaig sol·licitar informació al respecte i fou així que Na Maria em contà: "Es fabricant, és de Barcelona i quan me mostrava teles, sempre veia noms de pobles de Mallorca i un dia li vaig dir, quan faràs una tela amb el nom d'es meu poble? i ell me va dir, qualque dia.

Un bon dia, em va telefonar per demanar-me com s'escribia Ariany perquè posava el nom a un dibuix nou que havia tret" i així fou com hem entrat dins la varietat de roba de "llengos" amb el nom del nostre poble.

Curiós no? idò el dibuix és ben guapo. La roba que es diu de nom Ariany és la que es reproduceix a la portada, encara que en blanc i negre no resulti molt. Si la voleu veure o comprar, a la botiga que En Tomeu i Na Maria tenen a Palma la trobareu.

Biel Tovell

Missatge de Nadal i Cap d'Any del President de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

Quan arriba Nadal, sembla com si tots haguéssim de fer un repàs, una anàlisi conscient, d'allò que hem fet al llarg de l'any que acaba, per arribar a definir, a partir d'aquesta anàlisi reflexiva, què volem per a l'any que estam a punt d'encetar. Com a President de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i encara que només fa sis mesos que vaig ser investit per ocupar el càrrec, podria referir-me de bon principi a aquest passat immediat i, també, al futur que s'acosta. Però, abans de parlar d'allò que defensam i que en bona part, esper que es faci realitat al llarg del 1996, vull felicitar les festes als ciutadans de les Illes: vos desitja a tots un bon Nadal, uns dies esplèndids, que els Reis compleixin les expectatives que teniu i que l'any 1996 sigui feliç, i fructífer.

Dit això, vull reprendre la reflexió sobre l'oportunitat de fer balanç que proporcionen aquestes festes. Tal volta és que les commemoracions periòdiques ens inciten, si més no indirectament, a la reconsideració, a interioritzar quin sentit tenen les nostres actuacions. Potser és el denominador comú de moltes etapes significatives del nostre calendari, establert amb un ritme temporal que permet l'examen, la revisió de conceptes com el naixement, la vida i la mort.

En el cas de les festes de Nadal, crec que cada societat, fins i tot cada individu, té una manera d'entendre-les. Per a molts, els dies de Nadal tenen un profund sentit cristià. Per a altres, probablement per a la gran majoria, aquestes festes tenen també un clar sentit familiar: és el moment en què, d'una manera càlida i acollidora, tots es reuneixen a compartir alegries, preocupacions i esperances. Tampoc no podem oblidar que n'hi ha alguns que consideren les festes de Nadal com una convenció periòdica més de la societat, encara que sigui la més representativa d'una sèrie de valors que tots compartim i la que més aconsegueix mobilitzar la societat a l'entorn d'una fita d'alegria i pau. Encara que només sigui per aquesta raó, per la riquesa que es desprèn de la diversitat de mentalitats, les festes de Nadal haurien de ser un motiu de satisfacció. Són el fruit d'una societat plural, oberta, desenvolupada i tolerant com la nostra, Una societat on tothom té cabuda i on cadascú pot exercir la llibertat que posseeix d'acord amb la seva mentalitat i les seves idees.

Peraixò, si algú em demanava quin concepte, relacionat amb les festes de Nadal, és el més universal i el més acceptat per una societat tan diversa, formada per persones lliures, jo diria que és el concepte de solidaritat. En efecte, la relació entre Nadal i el sentiment fraternal de solidaritat és gairebé instintiva, sorgeix d'una manera natural. Si més no, amb la naturitat pròpia de les societats

que es poden sotmetre, d'acord amb el seu grau de maduresa, a un exercici de reflexió. Sigui com sigui, aquests dies, potser perquè la convivència de les persones ho necessita així, ens donen l'oportunitat de reconsiderar aquest valor ètic i cultural. Com a individu i com a president de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears som conscient que la societat perfecta no existeix i que la nostra, a pesar de ser capdavantera en riquesa dins l'Estat espanyol, tampoc no ho és.

El creixement econòmic provoca desequilibris, i nosaltres hem crescut molt ràpidament. Per tant, si Nadal és la fita de la solidaritat, aquesta és, per a la nostra societat, l'hora d'incidir en la cohesió social. Si hem superat reptes que altres encara han de superar, també hem de ser els primers a mirar més enllà, a saber que l'evolució de les societats s'ha d'estructurar en factors que ens afecten com a comunitat i en factors que afecten la qualitat de vida de cada ciutadà. La situació de l'economia de les Balears dins el conjunt de l'Estat espanyol ens produeix un orgull lògic, i encara més, si, a partir d'aquesta realitat podem trobar, tal com pretén el Govern que presideix, la posició que ens correspon dins l'espai europeu, i, a més a més, amb la convicció que reunim tots els requisits necessaris per arribar en les millors condicions a una etapa en que la competitivitat estarà lligada a la formació cualitativa, als serveis de tipus tecnològic o al potencial de

la intel·ligència a través dels nous sistemes de comunicació. Però també és cert -i els darrers esdeveniments que s'han produït a Europa o en un país com França ho demostren així- que és difícil anar endavant si es perd l'harmonia social, si els ciutadans no tenen confiança en els elements, que garanteixen la convivència i l'equilibri, si senten que no poden assegurar el seu futur lliurament. Al meu entendre, parlar de solidaritat no només significa arbitrar, dins les nostres possibilitats, totes les mesures necessàries per evitar l'aïllament laboral i social dels més desfavorits. Aquest objectiu és bàsic i així ho entenem quan, des de el Govern Balear, donam preferència a programes de formació ocupacional o de disponibilitat d'habitatges. Però també és bàsic estendre la convicció que les societats s'han d'enfrontar a nous reptes amb una mentalitat superadora de l'individualisme insolidari. La nostra és una comunitat amb una llengua, una identitat pròpia. I també ha de ser part d'aquesta comunitat, singular i diferenciada, el sentiment d'un futur compartit sense exclusions socials.

Quan, en el debat sobre l'estat de l'autonomia vaig exposar davant el Parlament balear el programa del Govern que presidesc, un dels punts fonamentals va ser el del creixement sostenible. Una concepció que volem aplicar al desenvolupament territorial, conscients que la preservació del medi ambient és voluntat dels ciutadans de les Illes, els quals representam, i, a més, un dels principals

atractius que fonamenten la indústria cabdal de les Balears, la turística.

Per tant, creixement sí. Però creixement harmònic i equilibrat, i si aquest és el criteri que defensam en el cas d'un recurs objectiu com és el territori, amb més raó l'hem d'impulsar, quan consideram els interessos globals d'una comunitat que vol identificar-se amb el progrés, però també amb la qualitat d'aquest progrés. Una societat que progressa, una societat justa, serena i més humana. Aquest és el model que pretenem i que, al meu entendre, hem d'aconseguir amb l'esforç de tots, encara que sigui responsabilitat meua demanar-vos que treballeu amb nosaltres, dia rere dia, per edificar el futur que volem. Amb confiança, perquè tenim les eines que necessitam. El nostre poble demostra una vitalitat excepcional, i també les nostres empreses, i els sectors que formen part de la vida econòmica. Els auguris són bons, anuncien anys que poden configurar una expansió sòlida, madura. Per tant, anem-hi tots junts, i no deixem que dissensions insubstancials o debats inútils ens facin perdre temps i energies. Amb la seguretat que ens acompanyareu en el camí que marquen aquests ideals, vos desitj unes bones festes, un bon Nadal i un feliç any 1996.

Cristòfol Soler i Cladera

President de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

Ariany

Revista Local Independent
Plaça de sa Creu, 2
07529 Ariany
Telèf. i Fax: 56 12 87
D.L.: PM 207-1971

Edita

Associació Cultural Ariany
Grup de Redacció
Gabriel Frontera Mestre
Jaume Taberner Ribot
Catalina Pont Julià

Tomeu Bauçà Frontera
Margalida Taberner Ribot

Dibuixos

Jaume Capó Sansó

Imprimeix

Gràfiques SIBA

Els articles, cartes i comunicats
publicats en aquesta revista expressen
l'opinió dels seus autors.

La Premsa Forana manifesta el suport a la política lingüística de Soler

L'Associació de Premsa Forana de Mallorca, ha manifestat el seu ferm suport a la política lingüística iniciada per l'actual president de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, Cristòfol Soler, mitjançant un comunicat fet públic pel seu president, Miquel Company.

La decisió es va prendre per unanimitat, en el transcurs d'una assemblea ordinària que es va celebrar el passat 18 de desembre al local social de Sant Joan a la que hi assistiren representants de quasi trenta publicacions, i com a resposta als costants atacs que pateix el català a Mallorca, especialment des d'alguns mitjans de comunicació.

El manifest de l'Associació de Premsa Forana dona "ferm suport a la política lingüística en favor de la unitat de la llengua catalana a Mallorca i a l'actitud que mantén en aquest tema l'actual president de la CAIB, Cristòfol Soler", i alhora rebutja les actituds d'atac a la llengua pròpia de les Illes Balears.

Aquest número ha comptat
amb el patrocini del Consell
Insular de Mallorca

**Consell Insular
de Mallorca**

Societat

Als subscriptors

Com cada any ha arribat l'hora de cobrar les subscripcions per l'any 1996, enguany no anirem a cobrar per les cases, per tant les persones que no tinguin domiciliat el pagament de la subscripció per una entitat bancària, poden fer el seu pagament de la següent manera:

- Fer arribar els doblers de la subscripció, que per enguany seran 1.500 ptes., a qualche membre del grup de redacció.

- O anar a l'oficina de "la Caixa" amb els doblers, i fer constar que les ingressin a la llibreta de Sa Fulleta.

Les persones que ets altres anys ja hagin pagat per es banc i tinguin aquest pagament domiciliat no importa que tinguin cap maldecap, noltros ja ens encarregarem de cobrar.

Si alguna de les persones que actualment no paga per es banc i tengui interès en arreglar-ho, es pot dirigir als membres del grup de redacció o a la mateixa oficina de "la Caixa" i se li donarà la informació pertinent.

Dia 19 de novembre es varen casar en Guillem Genovart Bibiloni amb n'Elixabet-Anne Urrea Sánchez. Es dona el fet de que aquestes noces són les primerres que realitza el nostre batle, que el podem veure al centre de la fotografia. Enhorabona!

Nota: les persones que estiguin interessades en que es publiqui alguna fotografia l'han de fer arribar a la redacció, no ens feim responsables dels possibles descuits.

Comprar amb les targetes de "la Caixa" té regal. Segur!

Dia 9 de novembre ens va deixar na Catalina Ginart Moll (Tomàtiga), tenia 81 anys i era viuda.

Dia 16 de novembre ens va deixar en Jaume Darder Mestre (Cossari), tenia 80 anys i era fadri.

Dia 18 de novembre ens va deixar na Maria Mestre Mestre (de sa Posada), tenia 78 anys i era fadrina.

Descansin en pau.

Notícies breus

Exposició de randes

Dins el mes de novembre va tenir lloc a s'escorxador de Palma la primera mostra de brodats i randes a Mallorca, aquesta exposició estava composta per treballs realitzats a Mallorca, hi participaren 24 pobles, entre ells Ariany, aquesta participació va ser bastant nombrosa i vistosa, del nostre poble hi varen participar na Catalina Alzamora (Julià) amb una làmpara, un mirall i una cadira aplegadissa, tot brodat de punt mallorquí, na Maria Mestre (Molinera) que hi va dur dos quadres de creveta, na Margalida Mestre (de Cas Ferrer), hi dugué un cobertor de drap amb randa, una làmpara, una tovallola de drap i brodat de punt mallorquí i dos coixins de creveta, na Maria Ribot (Tubeta), que exposà dos coixins i dos capçals de punt mallorquí; i na Maria Sancho (de sa Bodega) que hi tenia un cobertor de drap brotat, dos tapetes de drap i randa.

Aquesta exposició va estar oberta tres dies i es va complementar amb conferències, demostracions, desfilades, etc

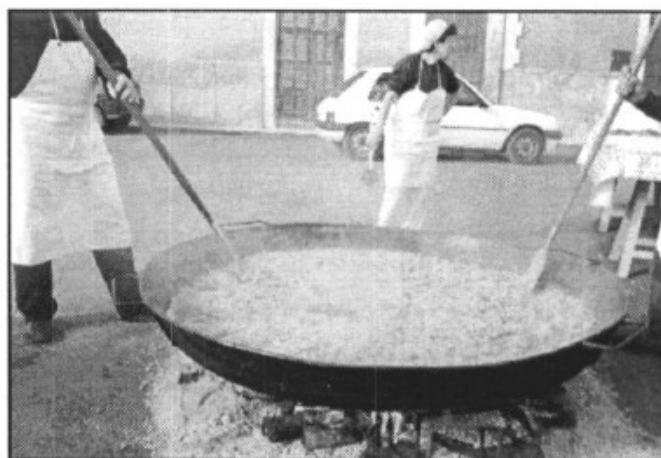

Un arianyer a TV3

No és la primera vegada que hi surt, ell és en Jaume Sansó Capó (Teco), que és tinent coronel de la Guàrdia Civil i està destinat a Manresa, va sortir al programa "Les coses com són" de la televisió de Catalunya, aquest programa és de reportages i aquesta vegada en feren un damunt la Guàrdia Civil i més concretament a Manresa, uns quants joves parlaven del que fan i entrevistaren a n'en Jaume, amb aquest reportage es va voler desmitificar un poc la mala anomenada que pareix que té la G.C.

Paella de la 3ª edat

L'Associació de la tercera edat va celebrar la seva festa el dia 10 de desembre i enguany ho va fer d'una manera força original, varen fer una paella per més de 150 persones, com vos podeu imaginar era una paella molt vistosa i espectacular, basta dir que el calderó feia dos metres de diàmetre, per fer aquesta paella s'empraren 31 kilograms d'arròs, endemés d'altres coses, segons els que en menjaren va ser molt bona, en aquest mateix acte s'entregaren records al soci de més edat que és madò Maria Caldentey (Sabatera) i al matrimoni de més edat, que està format per l'amo en Sebastià Pascual i madò Joana Bauçà (de ses Tapareres), a tots enhorabona.

Noces

Que a Ariany hi hagi noces sempre és notícia ja que no n'hi ha moltes en el transcurs d'un any, però dia 19 de novembre ni va haver unes sense precedents a Ariany, per primera vegada el nostre batle, en Toni, va convertir a un home i una dona en matrimoni, ells eren en Guillem Genovard Bibiloni i na Elixabet-Anne Urrea Sánchez, sens dubte va ésser un fet que no podem deixar passar per alt, trobareu la fotografia a un altre pàgina de la revista, enhorabona!

Canvi de rector

Ja hi tornam ésser! segurament aquesta va ésser l'expressió més pronunciada, ja que don Miquel Febrer, que fa un any i mig que esteia a Ariany, va anunciar que ens deixava, la causa era la seva edat i l'estat de salut, duim uns quants d'anys d'una gran inestabilitat en el que respecte a capellans amb les conseqüències que això du, però què hem de fer?

Notícies breus

Com s'ha dit abans don Miquel ens deixa i el seu substitut és don Bartomeu Mateu, d'ell encara no en coneixem moltes coses, però a poc a poc anirem descobrint-lo, el canvi es va fer el dia dels Reis a la missa del vespre, va ser un ofici molt solemne a on el coro parroquial va interpretar un gran repertori, hi va assistir el Vicari Episcopal de la nostra zona Mn. Sebastià Salom i deu capellans més, va ser un ofici molt concorregut i participat, a don Miquel només ens queda dir-li gràcies per aquest any i mig de servei al nostre poble i sort, a don Bartomeu, benvingut a Ariany i esperam que sigui per una temporada un poc més llarga, tant a un com a l'altre vos deim que teniu aquesta revista a la vostra disposició per si alguna cosa l'heu de menester.

Visita del President Soler

El President de la Comunitat Autònoma, Cristòfol Soler acompanyat per el Conseller d'Obres Públiques, Bartomeu Reus i del Conseller d'Agricultura, Marià Socias, visitaren Ariany, en el transcurs de la reunió es va tractar de diferents temes que afecten al nostre municipi i a la Mancomunitat del Pla, entre els més importants cal destacar una ajuda de 3 milions que encara està pendent del pla de reguiu del 92, aquesta ajuda és per arreglar uns quants desperfectes que hi ha i que estava compromesa amb el passat president i encara no s'havia arreglat; el pagament de la part que pertoca de la instal·lació dels aturallamps, fer un estudi de circulació del nostre poble, aquest projecte ho realitzarà la Conselleria d'Obres Públiques, adecentament dels camins rurals de Son Nigorra i de Son Rul·lan, també es va parlar del Pla territorial de Pla; va sortir un compromís de realitzar altres reunions per anar tractant altres temes i es va destacar que va ser un encontre molt cordial.

La grossa de Nadal

Enguany la sort ha fregat el nostre poble, com tots ja sabeu part de la grossa de Nadal va caure al poble veinat de Maria i de rebot en va venir una part a Ariany, na Joana Bauçà Riera (PIpa) que fa feina a l'empresa allà on va tocar part de la grossa, tenia una participació a un dècim del número premiat i com a conseqüència va esser agraciada amb un quants milions de pessetes, com vos podeu imaginar això és una cosa que sempre va bé, enhorabona Joana i que les puguis disfrutar amb salut!

Nadal a Ariany

Aquestes festes han estat carregades d'actes que en més o menys encert s'han realitzat a Ariany, als ja tradicionals actes d'aquestes dades, com poden ser les Matines, s'hi ha d'afegir un concurs de betlems, un concurs de dibuixos de nadal i la representació d'un betlem vivent per fer l'adoració dels Reis, una agenda bastant apretada de la qual en podeu veure un reportage a una altre part de la revista. Per causes de defecte de fotografia no podem oferir més fotografies del betlem vivent que es va fer amb motiu de l'arribada dels Reis.

Bon Any 1996

Pluviòmetre

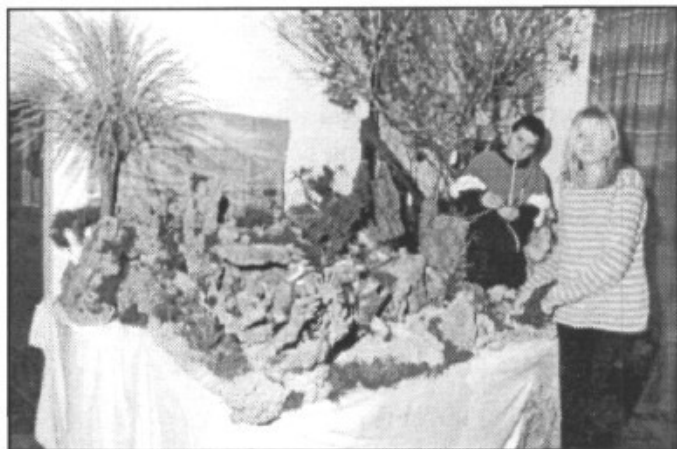
Novembre

Dia 23 ... 55 l.
 " 24 ... 34 l.
 " 26 3 l.
 " 30 4 l.
 Total96 l.

Desembre

Dia 1 6 l.
 " 5 ... 17 l.
 " 6 7 l.
 " 7 6 l.
 " 9 2 l.
 " 11 .. 10 l.
 " 13 ... 6 l.
 " 14 ... 7 l.
 " 16 ... 3 l.
 " 28 ... 2 l.
 " 30 ... 3 l.
 Total69 l.
Total 1995: 470 l.

Concurs de betlems

Primer, Toni Alomar Genovart Fotog.: Joan Ferrer

Segon, Joan Bonnin Ribot. Fotog.: Joan Ferrer

Tercer, germans Bover Bauzá. Fotog.: Joan Ferrer

Quart, germans Alzamora Nadal. Fotog.: Joan Ferrer

Cinquè, germans Mascaró Bauzá. Fotog.: Joan Ferrer

Sisè, Guillem Mayol Ribot. Fotog.: Joan Ferrer

Concurs de dibuix i betlem vivent

Participants al concurs de dibuix de Nadal, de la categoria del més petits. Fotog.: Joan Ferrer

Els actes programats per enguany han estat un concurs debetlems, que vos oferim els sis guanyadors, participaren una trentena d'al.lots.

El concurs i exposició de dibuixos de Nadal, va estar oberta totes les festes a la biblioteca, hi participaren uns 40 dibuixos.

Un betlem vivent, lamentam no poder oferir més fotografies del betlem vivent, però a un retratista pareix esser que el rodet li va jugar una mala passada i només podem oferir aquestes, és una llàstima ja que hi havia estampes molt ben logrades. La llàstima va esser que el mal temps va desbaratar tota la festa i va deslluir l'acte.

Escena del betlem vivent que es va fer amb motiu de l'arribada dels Reis, es va escenificar a la plaça de s'Auberg. Fotog.: Joan Ferrer.

Els Reis vengueren a adorar al Nin Jesús i a repartir les juguetes. Fotog.: Joan Ferrer

CB

GESTORIA CÀNEVES BUFÍ

Carrer Unió, 12
Telèf.: 56 13 73
07529 Ariany

Plaça Constitució, 12
Telèf. i fax: 84 50 08
07500 Manacor

Assessoria fiscal - comptable
Assessoria laboral
Assegurances en general

Vos desitja un prósper Any Nou 1996

Un poc de tot

Començaré aquesta secció, amb una felicitació a tots els qui teniu aquest número entre mans, ja que a horas d'ara, supòs ja haureu notat que és un poc especial: és el número 200.

Sembla una xifra poc significativa i bona d'aconseguir i és veritat si es tracta d'un diari o un setmanari, però tractant-se d'una revista bimestral, han hagut de passar 26 anys i molts d'alts i baixos, par arribar a n'aquest número especial.

No es tracta de fer història, ja que al passat número especial dedicat als XXV anys, ja es va deixar constància del naixement i posterior evolució de Sa Fulleta, però si vull recordar un cop més, al iniciador d'aquesta curolla que teniu entre mans: D. Mateu Amorós, sense el qual, mai hauria existit aquesta eina de la nostra història arianyera.

També vull recordar i felicitar a tots els qui s'han anat pujant al carro amb il·lusió i que després per unes circumstàncies o altres s'han baixat; segur que també se n'alegren de que hàgim arribat a n'aquest número emblemàtic.

I finalment, vull felicitar a l'equip actual que fa que cada dos mesos aquestes 28 - 32 pàgines estiguin entre vosaltres en més o menys encert però amb la il·lusió de que sigui un reflexe del que passa al nostre poble.

Poques publicacions a Mallorca, poden presumir de l'antiguetat de Sa Fulleta, par tant, crec que és just reconèixer que tots els qui la llegiu i els qui l'escrivim, mereixem una felicitació. ENHORABONA!

ARIANY, AL CANAL 4 DE TELEVISIÓ

I feta aquesta petita entrada, passem a fer un poc de repassada al que han sigut aquests dos darrers mesos vists a través de la premsa.

Començarem per un programa que va dedicar el canal 4 de televisió, dins la secció "L'humor dels nostres pobles", a Ariany el passat 4 de Novembre.

Es un prograna que cada divendres a les 10 de la nit va desgranant cada un dels pobles de Mallorca par espai d'una hora.

El programa, va aixecar una gran espectació, la veritat, és que possiblement és la primera vegada que un programa d'una hora estava dedicada al nostre poble i vertaderament, va defraudar un poc o aquesta és la sensació de molta gent.

El programa, va començar amb un dinar a "Ses Torres", amb el presentador del programa i els qui serien contertulians després a l'estudi de la televisió: L'amo En Joan "Tovell", l'amo En Pep de "Sa Figuereta", Na

Francis "Tovella" i n'Antònia "d'es Forn".

Entre pregunta i pregunta, va haver-hi intervencions de gent del poble, als quals, se'ls feia preguntes damunt la vida del poble, costums, etc. així, varen aparèixer l'amo en Jaume "Teco", l'amo En Guillem Alcover, en Biel i en Joan de "S'auberg", en Jaume Taberner, en Miquel Ribot "es saig", en Bernat Font "Xisquet", etc, etc. així com es grup de "Ses Burgues", no podien faltar, cantant unes cançons d'aquelles que tan sols elles saben cantar tan bé.

Va esser un programa interessant, pero al qual hi mancaren moltes coses. Crec que a un programa d'una hora de durada, se li pot treure molt més suc. Si una persona no coneixia Ariany, pens que dificilment podrà fer-se una idea de lo que és el poble si ha d'aprendre com a referència aquest programa. Va faltar-hi qui explicàs l'origen del poble i com s'ha arribat a avui, tanta sort, que en Jaume Taberner va fer un poc de referència a la Independència ja que si no, hauria estat un programa sense cap dada històrica del nostre poble.

Possiblement la idea del Canal 4 no sia fer la història de cada poble i és una llàstima ja que si es fa un programa així, s'hauria d'intentar treure el màxim a cada un d'ells i així es tendrien uns documents d'un valor incalculable Així i tot, com ja he dit abans, fou un programa interessant i entretingut i crec que aquest canal de televisió, s'ha apuntat un èxit important amb l'emissió d'aquest programa dedicat cada setmana a un poble diferent de mallorca.

PLA TERRITORIAL DEL PLA

A part del programa de TV, si hi ha hagut un tema estrella aquests mesos, podria dir que ha sigut el que fa referència el "pla Territorial del Pla". Els diaris, n'han escrit a fons en tota classe de dades i opinions.

Si vos he d'esser sincer, estic un poc embullat al respecte. He llegit tantes dades i opinions que he arribat a la conclusió de que tot està molt verd, pareix esser que des d'alt volen salvar el Pla de Mallorca, lo que no sé, és si el volen salvar per els propis habitants de la comarca, o per poder-lo mostrar als turistes. Han vist els desastres que s'han fet per les costes de l'illa, i no volen que el centro es converteixi en el mateix..

Fins aquí molt bé, pero llegint comentaris, no sabs si lo que volen es defensar la integritat de la zona o impedir-li que avanci. Hi ha comentaris per a tots els gusts.

En principi hi ha una cosa positiva, hi ha prevista una inversió de 2.737 milions de pessetes per dotar d'infraestructures al Pla, ja sia en centres culturals, poliesportius, polígons industrials, polígons de serveis, residències, etc. A Ariany, en principi, hi ha previst

Un poc de tot

construir-hi un polígon de serveis per compartir-lo amb Maria de la Salut amb un cost de 68 milions.

Ara bé, una cosa són les previsions, que tan sols són números escrits a un paper i després són les realitats, els duros que vertaderament vénen.

Per altra part, vénen les restriccions. Com a comarca d'interés i en perill de degradació, s'han de prendre mesures per evitar que els "domingueros" invadesquin els "cortons" de terra amb casetes, es posaran impediments a les construccions, és així que es parla de que no es pugui construir a parcel·les inferiors als 50.000 m² i a qualche indret, a 100.000 m². Si tenim en compte que una quarterada són uns 7.000 m², no es podrà edificar si almanco no es tenen 7 quarterades.

Pot esser una mesura encertada pensant en el que deia abans dels "domingueros" que et foten una caseta tapada "d'uralita" dins un troç de 100 m², però també estic en el que deia el batle de Sant Joan a una entrevista: "A on aficarem els porcs si mos prohibeixen edificar casetes, tenint en compte que al nostre poble el 90% de finques són de cortó (1750 m²).

A part, també aquest Pla, contempla conservar als camins rurals sense asfaltar, per conservar la naturalesa, quan era una de les obres primordials de quasi tots els Ajuntaments, el de millorar les connexions entre el poble i els troços de terra per treballar.

Així mateix, també es contempla el prohibir la caça, tema aquest tabú entre els pagesos.

Com podeu imaginar, l'aprovació del pla, no serà un camí de roses. Molts de batles, ja s'han aixecat en contra i altres, abans de donar la seva aprovació, volen estudiar-lo i calibrar les avantatges i els inconvenients del mateix.

Per la meua part, ja he dit abans que estic embullat. Tot el que sien millors pel poble, és bo; tot el que sia crear llocs de feina, encara millor però tenc ànsia de que no es perdi tot par "ses bardisses"; es parla molt als documents de "Conservación de edificios", "Recuperación del tren", "mejora de caminos", etc, etc, i això sona a música celestial; enlloc de fer un pla destinat a la habitabilitat de la zona, sembla que es vulgui convertir el Pla en un museu per a dur-hi els estrangers a passejar. Alerta! s'està jugant amb el futur d'una comarca; per favor, interessos creats, no. Inversions, totes les necessàries; defensa de la comarca, tota la necessària, però pensant amb els de la comarca, no amb els qui vénen de fora o a passar dissabtes i diumenges.

Esperem esdeveniments ja que encara no hi ha res decidit i esperem també que mai ens hàgim d'arrepentir de les decisions que s'estan prenent damunt aquest tema.

CASES DESHABITADES AL PLA

De tota la informació apareguda, derivada del "Pla territorial del Pla", consider interessant un estudi damunt la desocupació de les cases dels pobles del Pla. Aquest estudi, dóna a conèixer de les vivendes ocupades quina ho és com a primera vivenda, quina com a segona i quines no estan habitades.

Segons aquest estudi, a Ariany el 73'04% de cases, estan ocupades com a vivenda principal, el 2'21%, com a segona vivenda, resultant el 24'75% restant de les cases, deshabitades, és a dir, que una de cada quatre cases arianyeres, està buida. A tota la comarca, tan sols som superats per Maria de la Salut amb un 25'61% de desocupació, Algaida amb un 27'70% i Llubi que és el poble del Pla amb més cases deshabitades amb un 28'09%.

D'aquest estudi, es treu la conclusió de que estam davant un greu problema, ja que en el conjunt dels 14 pobles de la comarca el grau de desocupació és del 20'42% i ha duit a que un dels punts del "Pla del Pla", sia la creació d'una xarxa de cases de lloguer. Així, suposaria la rehabilitació de vivendes i adequar-les pel lloguer destinat a aquelles persones que enlloc de sol platja i renou, cerquen indrets més bucòlics.

LA RECOLLIDA DE FEMS UN 14% MÉS CARA.

A una reunió mantinguda el passat novembre a Lloret per representants de la Mancomunitat, es va resoldre pujar la recollida de fems de les 4.834 ptes. actuals, a 5.511, o sia, un 14% més.

En principi, s'havia parlat d'una pujada del 7% però es va rebutjar ja que d'aquesta manera, no es cubria el dèficit d'anys anteriors produït perquè els ajuntaments a hores d'ara encara no han cobrat les taxes de les casetes de les zones rústiques. Amb aquesta pujada, endemés s'intentarà potenciar els punts verds i la recollida selectiva, a part d'instalar un major número de contenidors.

ASSISTENTES SOCIALS MANCOMUNADES

A n'aquesta mateixa reunió, també es va prendre la determinació de que les assistents socials que actualment presten el seu servei a la mancomunitat, ho facin de manera rotatòria però per un espai de quatre anys amb la finalitat d'agilitzar les tasques i no estorbar les tasques pròpies en canvis continuats.

Actualment, la Mancomunitat té quatre assistents i la que s'encarregarà d'Ariany, també ho farà de Sineu,

Un poc de tot

Vilafranca i Sant Joan.

Una vegada acabades, quedaran segons el plànol que segueix a continuació.

LA MANCOMUNITAT DEL PLA, RECONEGUDA PEL (FEMP)

La Mancomunitat des Pla, ha sigut reconeguda per la Federació Espanyola de Municipis i Províncies (FEMP), que ha creat una comissió de mancomunitats.

Aquest reconeixement, suposarà poder prendre acords dins la Federació, participar en els impostos de l'estat, estar inclosos dins els projectes comarcals als fons de cohesió, rebre ajudes pels Ajuntaments de la mancomunitat i tenir una normativa urbanística de forma mancomunada entre altres coses.

AMPLIACIÓ DE LES ESCOLES D'ARIANY

Promogut i subvencionat al 100% pel Ministeri d'Educació i Ciència (MEC) a instàncies del professorat, el passat Novembre començaren les obres d'ampliació de les escoles d'Ariany i que es duran a terme fins a finals del mes de gener, amb un pressupost de 2.968.505 ptes.

L'ampliació consisteix en la construcció d'una aula nova ja que degut a les necessitats actuals, les existents ja no eren suficients.

Per lo vist, feia tant de temps que es demanava, que ja es pensava que aquesta ampliació no arribaria mai, però com que "qui no se cansa alça", quan ningú en feia comptes, ens trobam que les obres ja estan en marxa.

CRÍTQUES DE L'OPOSICIÓ AL BATLE

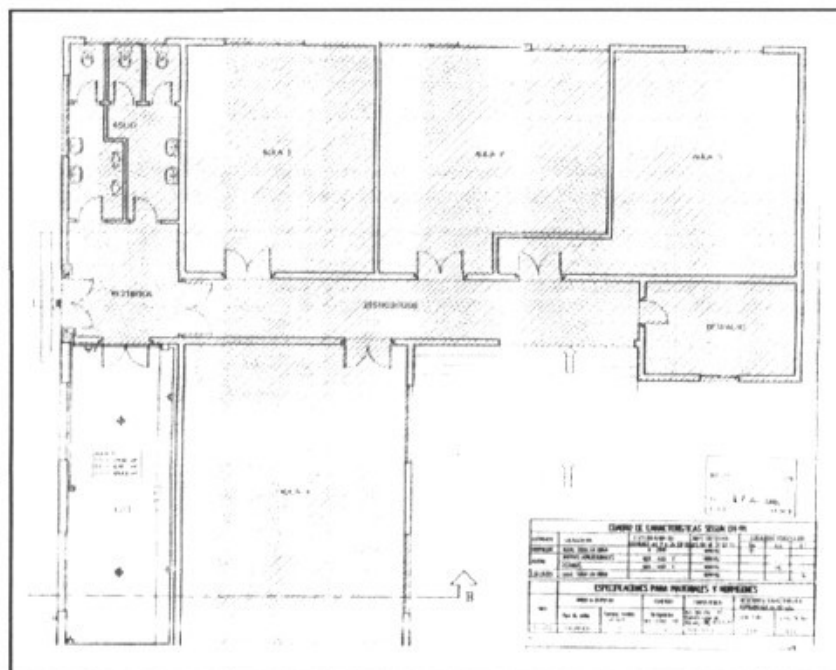
El passat 13 de Novembre, al diari "Última Hora" aparegué una notícia que em deixà un poc sorprès. En grans titulars deia: "El PP acusa al alcalde de interesarse más por el CIM que por el pueblo", "Antoni Pascual de UM asegura que siempre está localizable" i després, i aquí ve la sorpresa, "Mateu Ginard, portavoz del PP en el Ajuntament d'Ariany, acusa al alcalde de la localidad, el regionalista Antoni Pascual, de interesarse más por su gestión en el CIM que por la política local".

Dins l'article, el portaveu del grup municipal conservador de l'Ajuntament d'Ariany, Mateu Ginard (¿?), critica les constants absències del batle i segons ell, reben moltes queixes al respecte. En unes dures declaracions, en Ginard (¿?), declara que "la gente se queja de que el alcalde no está nunca en Ariany", "Pascual dedica más tiempo a la política autonómica que a la local", "Al alcalde le interesa más el CIM que su propio pueblo"... Per la seva part, n'Antoni reconeix que passa poc temps al poble i que passa moltes hores a Palma i senyala que la gent sempre que l'ha de menester sab a on l'ha de trobar, per altra part acaba dient que "Desde mi gestión en el CIM, también trabajo para el pueblo de Ariany."

No vull entrar dins la polèmica ja que n'hi ha per tots els gusts; és un tema del qual se n'ha parlat molt inclús a la darrera entrevista que li vaig fer a n'Antoni, li vaig

comentar aquest assumpte i em respongué lo mateix, que ell, des del seu càrrec podia fer més desde Palma, que si estàs tot lo dia esperant a la gent dins el despatx. De fet, "obras son amores" i a la vista està, sense voler entrar en detalls.

A on sí vull entrar, és en el tema d'En Mateu Ginard. A què ve aquest personatge dins l'oposició arianyera? Realment, em vaig quedar sorprès. Tan poca entitat té l'oposició arianyera, que han de dur gent de fora per criticar i donar normes d'actuació? No serà que desde les altures es presiona per llevar-se d'enmig a n'Antoni i mitjançant sopars i premsa voler crear malestar? No el conec, però m'imagin que aquest tal Ginard, deu esser qualcú de l'aparat del PP que un bon dia reuní a la premsa per intoxicar un poc, i

Un poc de tot

clar, a l'hora de donar noms, els periodistes se n'oblidaren d'En Nadal i s'en recordaran de qui les havia convocat, en Ginard, amb el lapsus corresponent.

Els del PP, ja ho vaig comentar en una altra ocasió, tenen dues espinetes clavades, na Maria Antònia Munar a Costitx i n'Antoni Pascual a Ariany i mirau que som dos poblets insignificants, però en dos batles emblemàtics, la Presidenta i el Secretari General d'UM, causant de què actualment el PP no governi el Consell i a n'això, no ho poden digerir, per això, intenten intoxicar, i aficar tot el mal possible però convendria enviar-los als pobles a on el batle és del seu partit a veure si es passen tot lo dia esperant a la gent o a veure si realment també a molts de moments no estan disponibles, ja sia per problemes professionals o personals.

Senyors del PP, heu aficat la pota. Acceptau la derrota i a lluitar per les pròximes que hi ha un bon brou i deixau a n'Antoni en pau que si fa dotze anys que el tenim i en majoria, serà per qualche cosa; si la gent està tan en desacord com el senyor Ginard vol donar a entendre, fa uns mesos no hauria tengut la majoria que va tenir, per tant, intentau arreglar els problemes més importants de la Comunitat Autònoma que els habitants d'aquesta regió us tenim confiats i deixau-nos que nosaltres, els arianyers arreglem els nostres, senyor Ginard!

I parlant de n'Antoni, des del seu càrrec de President de la comissió d'Hisenda del CIM, està elaborant un pla per sanejar les economies dels ajuntaments de Mallorca, endeutats la majoria d'ells.

Aquest pla, preveu quantificar el deute de tots els ajuntaments i del CIM i oferir-la als bancs perquè facin la seva oferta amb préstecs a baix interès.

N'Antoni, comenta que no es pot permetre que alguns ajuntaments hagin de demanar préstecs per pagar-ne altres pendents.

El deute del qual es parla, és de 2.000 milions de pessetes i aquest pla, pot esser l'única solució pel futur de qualche ajuntament, de fet, la resposta dels batles de Mallorca ha sigut molt favorable, lo que sí volen, és més informació al respecte.

Els primers mesos del 96, poden esser decisius per l'aprovació del pla.

ARIANY A L'ENCICLOPÈDIA DE MALLORCA

A n'aquests dos darrers mesos, la informació apareguda a l'Enciclopèdia de Mallorca respecte al nostre poble, fa referència a la possessió de Son Rul.lan, que juntament amb una fotografia de les cases, surt el següent escrit:

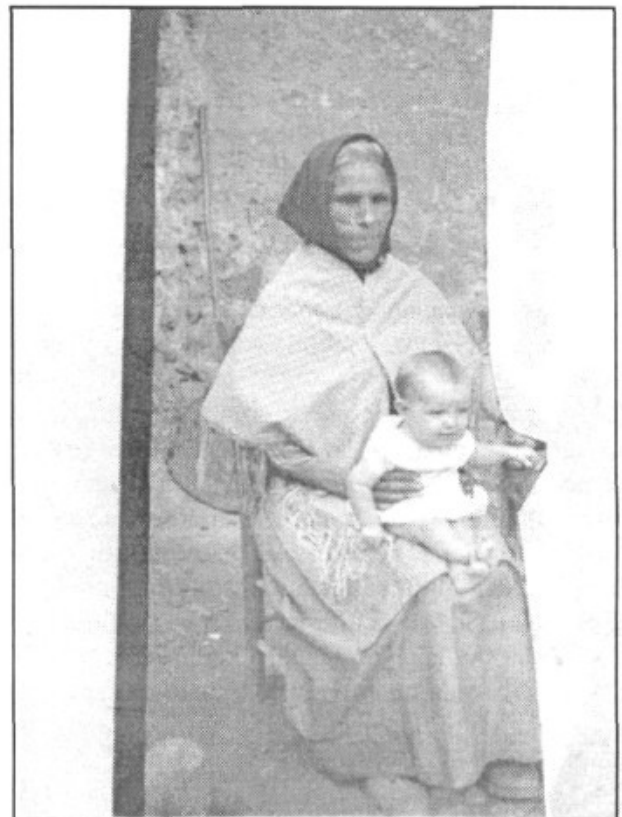
Possessió del terme d'Ariany, situada entre Son Reixac,

ca'n Galera Vell, Son Ribotet i Son Ribot. En 1555, pertanyia al senyor Miquel Garau, ciutadà. Tenia cases i era dedicada a conreu de cereals. Hi havia guardes de 90 ovelles i 29 cabres. El 1661, era del senyor Antoni Garau d'Eixartell. Hi havia una guarda de catorze bous. El 1705, pertanyia al senyor Jeroni Garau d'Eixartell, de qui fou heretada (1804) pel noble Guillem d'Oms.

I per aquesta vegada res més. Quan rebreu aquesta revista, ja hauran passat les festes i estarem aficats de ple dins l'any 1996. El meu desig, és que tengueu un feliç any i que durant el mateix se vos complisquin les vostres il.lusions i tengueu salut per disfrutar-les.

Biel Tovell

Ariany temps enrera

Aquesta dona és madò Magdalena Rosselló Grau (Tia Rovada) i la nina que està damunt ella és na Maria Ramis.

Opinió

NORMALITZACIO LINGÜÍSTICA A L'AJUNTAMENT D'ARIANY

Arrel de la promulgació de la Llei de Normalització Lingüística del Govern Balear, l'Ajuntament d'Ariany ha anat, a petites passes, aplicant-la a mesura en què el personal de les oficines municipals han realitzat els cursos de promoció de l'aprenentatge de la llengua catalana, de la història de Mallorca i de la nostra cultura organitzats, en primer terme per l'Escola Municipal de Mallorquí de Manacor i després amb els cursos de reciclatge de l'ICE. En un principi i des de la constitució del primer Ajuntament d'Ariany (mes de maig de 1983), tota la documentació administrativa es feia en castellà, excepte dels bàndols que eren redactats en català, en sintonia amb la condició rural del nostre poble a on, en aquelles dates, la totalitat dels habitants d'Ariany érem mallorquins i parlàvem la mateixa llengua.

A partir del 29 d'abril de 1986, data de la promulgació de l'esmentada Llei de Normalització Lingüística, es va començar d'una manera tímida a utilitzar el català en els documents administratius d'ordre intern. Durant l'any 1989, ja més preparats, per aquesta tasca i després d'haver fet els cursos superiors de català i de Llenguatge Administratiu, és quant s'aplica normalment aquesta Llei i també el Decret 100/1990, de 29 de novembre de 1990, que regula l'ús de les llengües oficials a l'Administració de la Comunitat autònoma que estableix, que s'emprarà d'una manera general, el català per a les seves relacions, tant en les actuacions internes de caràcter administratiu, com en les relacions amb els administrats i amb altres institucions.

A partir de 1991 i després d'un curset sobre Llenguatge Jurídic, normalitzaren les actuacions del Jutjat de Pau. Als començaments foren un poc complicats, atès que els jutjats d'àmbit superior només empraven el castellà i molts de funcionaris eren castellans i no entenien la nostra llengua. Per altra banda no resultava lògic que les declaracions i les manifestacions que es feien davant l'Autoritat Judicial es duïen a terme en mallorquí, i després si es redactaven en castellà, hi havia el perill de no poder matisar exactament el que s'havia dit i resultant-ne perjudicats.

De llavors ençà complim amb la normativa legal vigent en matèria de normalització.

Miquel Riera.

LA REVISTA "SA SELLA" DE SENCELLES TÉ PROBLEMES

SA SELLA
C/ Església, 3
07140 SENCELLES (MALLORCA)

Benvolgut/-da companys/-es:

Ens dirigim a vostè per comunicar-li els esdeveniments que darrerament han succeït a l'entorn de la revista Sa Sella de Sencelles.

Voldríem informar-vos que ens hem vist obligats a sortir del local que fins ara Sa Sella havia ocupat als baixos de la Casa de Cultura, com la resta d'entitats culturals de Sencelles. Al Casal s'havien d'iniciar unes obres per traslladar-hi l'arxiu municipal i justament ens havia tocat a nosaltres rebre.

El passat dia 26 de Setembre, Ventura Rubí, regidor d'urbanisme de l'Ajuntament de Sencelles, va reunir a l'equip de redacció de Sa Sella per fer saber que havíem d'abandonar el local. Malgrat que ell personalment feriaa tot el que fos per enfonsar la revista, trobava que com a responsable polític estava obligat a "ajudar". I veureu quina ajuda!

Es va acordar que cercarien un lloc per reubicar Sa Sella amb unes mínimes condicions en un dels nombrosos espais buits dels edificis propietat de l'Ajuntament.

Després de bastants de dies d'espera, tot el que ens arribaren a oferir era provisional i precari. Finalment ens enviaren a cercar lloc a l'escola pública, però després de parlar amb el director, Macià Llabrés, ens adonàrem que allà no hi havia espai disponible, perquè resultaren les condicions inacceptables per a noltros, ja que havíem de molestar el desenvolupament normal de les activitats escolars.

A causa que els picapedrers tenien pressa, i encara no havíem trobat lloc per instal·lar Sa Sella, ens vàrem quedar escultats i al carrer.

Finalment la Parròquia ens ha deixat utilitzar una sala de la seva propietat, per la qual cosa li estam profundament agraïts.

Ens agradaria que us fessiu ressò a la vostra publicació d'aquest últim episodi de la darrerament tormentosa relació que té Sa Sella amb l'Ajuntament de Sencelles. No és la primera que ens fan ni tampoc serà la darrera, però mentrestant anam tirant.

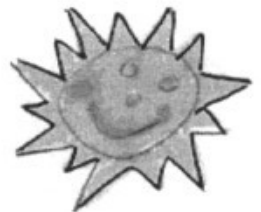
Escola

Enhorabona fulleta
has arribat al número
dos-cents i esper
molt impacient que
surts moltes negades més
i passar una bona estoneta
Sebastià Gelabert Mestre

EL SOL

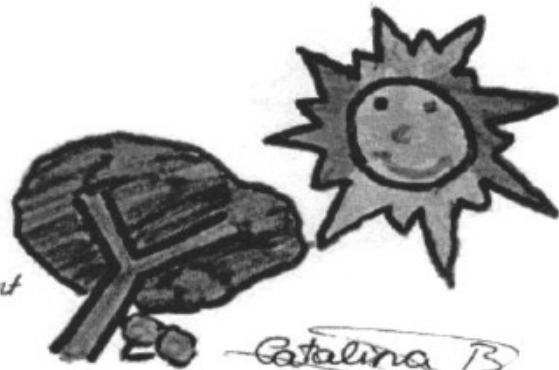
Estimat sol
al matí quan te veig
el lumines el meu cor.
Quan te'n vas
el meu cor s'apaga
i el dia que no surts
la tristesa m'envolta.

Joan Font Curient

El sol

- El sol és brillant
i s'enfita cada matí
i des del primer instant
il·lumina el meu jardí

Catalina B.

Col.laboracions

Una notable continuïtat

Des d'aquell mes de gener del 1969, quan el primer número d'*Ariany* va veure la llum, ja ha plogut molt. Vint-i-set anys són molts d'anys per a una publicació local, sempre sotmesa als entrebancs propis de la seva condició. Però si pensam que la revista, com es el cas de "sa fulleta" és el

mitjà de comunicació d'un poble petit, llavors, una continuïtat tan llarga esdevé una autèntica gesta.

Feis bé, amics d'*Ariany*, a celebrar com pertoca el número 200 de la vostra entranyable revista. Certament, es tracta d'una ocasió mereixedora d'una digna commemoració. No son totes les revistes foranes que superen el quart de segle d'existència: moltes, desafortunadament, moren abans de la seva majoria d'edat.

Però aquest no és el cas d'*Ariany* perquè vosaltres comptau amb uns lectors fidels, que vos han ajudat a continuar la vostra tasca informativa. I si heu aconseguit una supervivència tan notable en el món de la premsa forana, això només pot ser perquè connectau amb la vida del poble que vos ha donat nom i, a més, en teniu el suport.

De tot això, n'estic ben content i vull sumar la meua felicitació a les moltes que rebreu en ocasió tan senyalada. També voldria agrair-vos tot allò que heu fet, durant tant de temps, en benefici de la nostra llengua: un objectiu que compartim i pel qual sempre tendreu el meu suport i la meua consideració.

Felicitats, amics!

Cristòfol Soler i Cladera
President de la Comunitat Autònoma de les Illes
Balears.

Salutació

L'Estat i els poders públics no són capaços de resoldre totes les necessitats, exigències i aspiracions que té la població, i per això ens cal mobilitzar no solament els governs i les institucions sinó la resta del país. En aquest sentit la premsa forana és un element important de mobilització ciutadana i una eina imprescindible d'enfortiment de la nostra identitat com a poble diferenciat.

La publicació del número 200 de la revista *Ariany* posa en evidència l'esforç col.lectiu i la voluntat de continuïtat d'un grup de persones i entitats que volen fer de Mallorca un país de progrés i de benestar, ben cohesionat socialment i amb bona convivència. I en aquesta tasca el Consell Insular de Mallorca hi està promès molt directament perquè és la màxima institució de govern dels mallorquins i representa a tots els ciutadans.

I és per això que vos deman que al costat del entusiasme del projecte d'aquesta revista i el magnífic esperit de constància dels col.laboradors que la sustenten continueu amb aquesta manifestació de mallorquinitat que és la vostra publicació i no oblideu que només som a la meitat del nostre camí.

Maria Antònia Munar i Riutort
Presidenta del Consell Insular de Mallorca

Col.laboracions

El valor de la continuïtat

Arribar a la fita del número 200, després d'un trajecte de vint-i-sis anys d'existència, és per damunt tot una heroïcitat. Una gesta. Sense grandiloqüències, és ver. Amb el valor, però, de les coses que són importants perquè neixen de l'esforç desinteressat dels qui les fan. A la força han de ser moltes les persones que al llarg del temps han fet possible l'aparició de la vostra revista. Ben segur que a tots ells els ha empès la voluntat de comprometre's amb l'entorn que els era més propi i més pròxim.

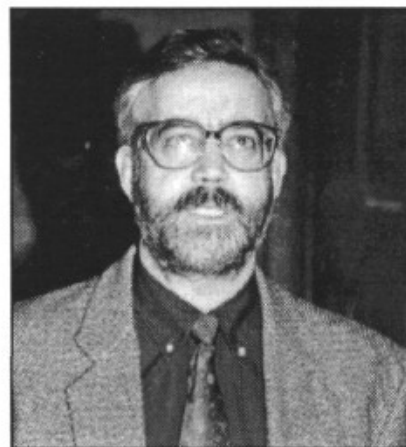
La revista "Ariany" ha contribuït a què el vostre poble vegés reflectida la seva realitat en el mirall de les paraules escrites. Ara, rellegint els 200 números, podeu reconstruir la crònica viva dels darrers vint-i-sis anys de la vida local. Quantes i quantes notícies! Quants i quants de personatges populars que han ofert generosament el tresor de les seves experiències! Quantes imatges que gràcies a què han estat reproduïdes a la revista ja no podran ser esborrades mai pel pas del temps!

El vostre Ariany estimat ha tengut la fortuna de comptar amb un notari que durant vint-i-sis anys ha anat registrant els fets de cada dia. D'alguna manera podríem dir que la revista ha donat eternitat a múltiples fets i persones que estaven condemnats a la fugacitat i l'oblit. I així té la seva importància, perquè les coses aparentment intrascendents i senzilles també són valuoses per a reconstruir la vida local en la seva integritat i complexitat.

A més de ser un mitjà de comunicació que ha sabut convertir el poble en un centre d'atenció informativa d'interès per als mateixos arianyers, la vostra revista, igual que tantes altres de la premsa forana, ha realitzat una tasca

molt valuosa de pedagogia lingüística. Pel fet d'utilitzar la llengua catalana, ha contribuït a ensenyar el nostre idioma i a fer-lo present en la vida quotidiana. La normalització lingüística de vegades sembla que és una qüestió que tan sols se situa en els àmbits impersonals de les lleis o les actuacions polítiques. I no és així. La conquesta de la normalitat en l'ús oral i escrit de la llengua dels mallorquins també exigeix que els petits pobles s'hi comprometin. La vostra revista n'ha assumit el deure.

Per totes aquestes raons, i ben segur que n'hi ha més que desconec, els qui al llarg dels anys heu fet possible l'existència de la revista "Ariany" estau d'enhorabona. I ben segur que de l'experiència acumulada se'n derivaran molts més números i molts més anys de vida. Que així sigui!

Damià Pons i Pons

Conseller-President de la Comissió de Cultura i Patrimoni Històric del Consell Insular de Mallorca.

Salutacions i molts d'anys per a tots

Una de les satisfaccions més grans que omplen als qui estam involucrats, directament o indirectament, en el desenvolupament de la premsa forana és el de la celebració d'una efemèride. Avui, celebrem els 200 números de la publicació Ariany.

La celebració d'aquesta efemèride és sempre motiu d'alegria. Ho és per diversos motius: l'un, per fer tradicional la sortida de la publicació consolidar-la com a mitjà propi del poble i, l'altre, per la creació d'un hàbit de lectura, d'entreteniment o, fins i tot, de col·leccionista, que permet fruir la publicació.

Arribar a 200 números és el resum llarg de dos centenars de sensacions, esforços i satisfaccions que, els col·laboradors i responsables han treballat i viscut intensament durant tots aquests anys. El poder anar fent

"Sa Fulleta" s'ha aconseguit gràcies a l'ajut dels arianyers, sense els quals aquesta no podria sortir ja que es converteixen en els avaladors de la seva idiosincràcia i, tan sols, una petita ajuda testimonial de les institucions permet la seva edició.

La llarga tradició de "Sa Fulleta", com tradicionalment se la coneix a Ariany, ha configurat un nou element de la recent història arianyera que permetrà el dia de demà cercar-hi referències obligades de la vida del poble.

Amb el temps, la confiança que en donen els lectors ajuda a sentir més arianyers i, alhora, més participatius. És, aleshores, quan, des de la pròpia revista s'aconsegueixen uns objectius positius pel futur del poble: contribuir a l'ús normal de la llengua; fer més partíceps als veïnats i aconseguir la sana sensació de veure i esperar la seva

Col.laboracions

sortida bimestral. En definitiva, pel que a mi m'ocupa, no en cal més que felicitar als arianyers i a la seva fulleta per aquesta efemèride i, que puguem veure-ne altres tants de publicats.

Molts d'anys

Miquel Company Florit

President de l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca

Ariany: dels inicis a ara

Record perfectament aquells primers números de "sa fulleta" d'Ariany. No els he oblidat i segurament encara els recordaré tota la vida. I els guard amb satisfacció. Era pels anys 1969-70.

El qui aleshores era rector d'aqueixa feligresia, Mateu Amorós, va acudir a demanar-me ajuda i col.laboració per tal de poder tirar endavant i sobretot perquè ARIANY -aquesta revista- pogués sortir amb els escassos doblers de què disposava.

Ell m'explicava així com volia que sortís, em facilitava tots els originals -escrits a mà o a màquina- i al cap d'una setmana ja sabia que tendria "sa fulleta" impresa.

Jo, per aquell temps, cada setmana anava a Maria de la Salut -la meva esposa ho és natural- i a don Mateu sols li suposava fer el curt camí que separen els dos pobles. Comprenia el sacrifici que ell havia de fer per obtenir el contingut de "sa fulleta", però no li mancà mai ànim.

A vegades vaig albirar que no tothom estava satisfet perquè involuntàriament va ferir susceptibilitats. Ell, així i tot, anava alerta i desitjava, amb coratge, que "sa fulleta" fos un exponent, no sols de la vida de l'Església i portaveu del cristianisme -que ho era-, sinó també el bateig d'un petit poble que, com tots, tenia i té les seves inquietuds.

Dos fets de la vida d'aquesta publicació m'han causat una molt agradable impressió: El naixement i la continuïtat.

A força de de ser sincer diré que esperava que la vida de "sa fulleta" seria de curta durada, perquè macaven col.laboradors. Però, sobretot i per aquest motiu, vaig viure una agradable sorpresa en comprovar que quan don Mateu se n'anà a Santa Margalida "sa fulleta" va continuar tot i essent més grossa que en els seus primers anys d'existència.

Si ARIANY aquest mes celebra la seva dos-centes sortida és perquè un grapat d'esforçats i desinteressats arianyers han continuat aquella tasca que promoguda i iniciada per don Mateu vàrem emprendre fa 26 anys. Ara bé, el meu recolzament quasi s'ha de reduir al d'un simple

Ariany i la Internet

No he navegat mai per la xarxa telemàtica Internet, però he llegit molt sobre el tema. I de debò que escarrufa. Resulta que hom, sense moure's de casa, de davant el seu ordinador, pot viatjar per tot el món, pot contactar amb gent de tots els racons del planeta i participar en debats, tertúlies, conferències i discussions. A través d'Internet es pot comprar de tot, vendre qualsevol cosa, fer gestions bancàries, veure pel·lícules, rebre i enviar correu... Les possibilitats de la xarxa són immenses: es poden aconseguir programes gratuïts, informació sobre viatges, amb fotografies i mapes oferts pels departaments de Turisme de quasi tots els països del món. La majoria d'universitats utilitzen Internet per a donar a conèixer els seus descobriments. Qualsevol usuari pot tenir accés a bases de dades molt variades, als fitxers de la CIA (no a tots, evidentment) i fins i tot a la fórmula de la Bomba H. He llegit també que ben aviat molta gent podrà treballar des de casa mitjançant aquests tipus de xarxes. La llista de possibilitats és llarguíssima.

I és precisament després de saber tot això, que m'emociona saber que Ariany (Sa Fulleta) arriba al número 200. Comprovar que encara hi ha gent que s'enrecorda que, com diu el poeta, "l'arbre no fruita sense arrels". Enhorabona Jaume, enhorabona col.laboradors i col.laboradores d'Ariany i enhorabona a tot el poble d'Ariany.

Tomeu Martí i Florit.

Membre de la plataforma Joves de Mallorca per la llengua.

intermediari i a animar el seu cap i responsable perquè mai no es descoratjàs. És ver que quan fou precís li vaig donar una mà, però sols una mà per ajudar a "treure el carro envant", no a carregar-lo ni anar a cercar el seu contingut.

Aquí estan les dues i més lletres que em demanàveu. Ara sols resta felicitar-vos i animar-vos perquè aquesta eixida sia de durada; però tan llarga que no vegem la fi els qui amb motiu de tan destacada efemèride enaltim aquest extraordinari fet social i cultural per Ariany, com és la celebració del número dos-cents.

Molts d'anys!

Onofre Arbona Miralles

Director de la revista Bona Pau

Entrevista a Bernat Darder Horrach

Un seglar que va estar un mes al Perú

Aquesta vegada l'entrevistat és en Bernat Darder Horrach (Magre), ell quan va veure que havíem fet una entrevista a n'en Guillem Bauçà, en el passat número, damunt la vida del Perú, ens va voler contar un poc la seva experiència, com podeu imaginar amb dues pàgines no hi caben totes les seves vivències ni records, però s'ha fet una síntesi del més important, lo interessant seria que la gent pogués veure les películes que en Bernat va gravar amb la gent d'allà, però aquí segueixen les paraules d'en Bernat.

- Quant de temps hi vares estar?

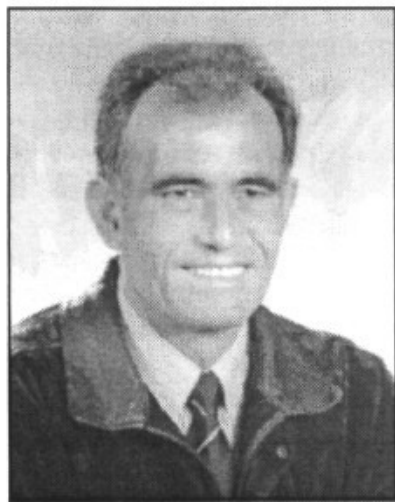
Exactament trenta tres dies, era es mes de juny passat.

- Amb aquest temps, es pot agafar una visió per conèixer és món d'allà?

Trenta tres dies són bastants, pots conèixer molt, però no ho pots conèixer profundament, allà per coneixer-ho molt bé i fer feina hi han d'estar anys.

- Sa teva funció, quina era?

Jo allà, funció no en tenia cap ni una, simplement era per agafar un descans, per renovar es pensaments, degut a que jo es metges, es psiquiatres, com a conseqüència de la mort de la meua filla, me varen aconsellar que me n'anàs un

temps fora de Mallorca i si fos possible fora d'Espanya, llavors era quan en Guillem era a Mallorca i me va proposar anar a passar uns dies allà, jo ho vaig acceptar, es metge també ho va veure amb bons ulls, de fet, és que quan vaig arribar a Mallorca es metge ja me va dir que no volia saber res més de jo, li pareixia que amb aquesta estança al Perú havia quedat molt bé.

- Aquesta experiència, per tú, va ésser una cosa bona.

Va ser lo més gran, abans d'anar-m'en, sa meua dona i jo ens creiem que érem ses persones més perjudicades que hi podia haver damunt sa terra, però això no és vera, perquè mir cap endarrera i veig que mitja humanitat està pitjor que noltros. Va ser una cosa completament positiva.

- Aquesta visita va supplantar tota sa feina que poguessin fer es metges d'aquí?

Sí, completament, es metge més bé m'orientava cap a n'això, que fes una visita a un país tercermundista, però jo pensava com hi podia anar, perquè per anar a Lima et podies trobar amb petits problemes, però lo difícil era arribar a un lloc de missions, si no hi vas amb qualcú que estigui allà, és molt difícil. Però va coincidir que en Guillem era per aquí i ens anàrem en Guillem i jo.

- A on esteies concretament?

A Humachuco.

- Conta-mos com és un dia d'allà.

Canvia molt un dia d'allà a un dia d'aquí, noltros aquí tots tenim es nostro que fer, tothom té una feina per complir, allà no, allà s'aixequen a les 3 ò les 4 des dematí, jo no ho podia entendre, perquè allà tan sols no hi ha corrent, de bon dematí ja veus sa gent que fa voltes per dins es poble completament desenfeinada, allà únicament se dediquen a n'es camp i molt poca cosa, és lo poc que es frares les han pogut ensenyar per fer feina, a n'es convent també mos aixecàvem a les 6 des dematí, perquè a les 7 teníem missa, a n'aquestes hores l'església ja estava pleníssima, això era es dies feiners, ses misses eren molt participades.

Sa gent d'allà, pràcticament no tés res per menjar, però es sants i ses espelmes, a missa, no hi fan falta.

- Sa gent d'allà, aprecia sa feina que fan es frares?

Completament, sa seva feina és molt estimada, ara lo que han sembrat es frares, és qui ara hi són, no ho poden recollir de cap de ses maneres, perquè sa gent d'allà tenen una mentalitat que s'ha de canviar molt a poc a poc, per no dir que és impossible; endemés són unes mentalitats que no se poden canviar perquè són heretades desde molt enrera, per exemple ses dones estan condemnades a tenir molts de fills, com poden dir a n'aquestes dones que no tenguin tants de fills?

- En Guillem ens va comentar que sa vida de sa gent, o es propis fills, no tenen valor, ho vares poder constatar?

Sí, allà sa salut de ses persones no val res, però sa salut d'un animal és molt important, allà cuiden més ets animals que a n'es fills, a n'es pares no les importa si es nins es passen tot lo dia sense menjar o si van tot el dia bruts...

- Aquesta imatge de misèria que mos arriba, i que tú mateix contes, realment hi és.

Tota i més.

- Ells són conscients de com vivim aquí?

Ells no s'ho creuen i diven que si ells viuen malament sa culpa la té Espanya de quan Perú es va independitzar, tot això no és vera i són dois, ara bé, progressar Perú és

molt difícil perquè no saben per quin punt s'ha de començar, hi ha tanta feina per fer que no saben per allà on han de començar, de fet la majoria de pobles no tenen corrent, Huamachuco és una ciutat de devers 8.000 habitants i aquests dies que hi vaig estar algunes vegades tampoc tenguérem corrent, s'estat de ses carreteres és molt deficient, dins la serra no hi ha gens d'asfalt, ses carreteres són com aquí ses camades, si se topen dos cotxes a molts de llocs no poden passar i un ha de fer marxa enrera fins que troba un petit espai en que puguin passar tot dos, és tan difícil arreglar aquest país.

- Sa gent t'acceptava a tú?, perquè no te coneixien de res.

A Huamachuco se creien, perquè me veien a n'es convent des frares franciscans, que jo era un frare més, els frares les deien que jo era un "padre" però era un "padre de familia", perquè allà a nes frares les diven "padrecitos" i a jo me deien "ai padrecito que alegría, bienvenido a Huamachuco", era una gent molt carinyosa.

- De s'aspecte sanitari què pots contar?

Allà la sanitat està completament atrassada, de fet, és que no hi ha medicaments, es metges no tenen es material per poder fer feina, és un desastre, en una ocasió vàrem anar a un hospital, bé ells diuen hospital, perquè pareixia molt més una vacareria que un hospital, per començar lo primer que vaig veure allà dedins va esser un ca, un porc i una cabra, no esteia enrajolat, ses parets eren un desastre, uns vidres bruts que feien oi, malalts que jeien per enterra, era un desastre; allà no és d'estrenyar que hi hagi còlera, epidèmies,... perquè s'aspecte sanitari res de res, s'alimentació equilibrada res de res, una alimentació completa tampoc, allà es primer aliment és es blat de moro,

En Bernat, en Miquel Llompart de Llubí i dos prediaques peruans

A n'aquesta fotografia podem veure a n'en Miquel Ramon de Lloseta, en Bernat i en Guillem Bauçà

llavonces sa patata i s'arròs, de carn cunill de rata; algunes cases tenen qualche ànnera o qualche gallina, però aquestes cases no tenen blat de moro o arròs, i se'n van a n'es mercat, venen aquella ànnera o gallina i des doblers que les donen compren lo altre.

- I això ho cultiven ells?

Sí, allà a la muntanya, sembren blat de moro, patates, cereals, si hi ha un pam de terra s'aprofita tot, inclús es terrenys que estan ocupats per es frares estan tots sembrats.

- Es tema de la cultura, com està?

Allà és una cultura completament distinta, jo vaig calcular poc més o manco, que un professor d'escola té uns estudis equivalents a un vuitè o primer de BUP d'aquí.

- Van a escola?

A Huamachuco hi ha centres, n'hi ha un que és de Càritas que s'en cuiden ses monges franciscanes, aquest es d'es únics que estan ben cuidats, també n'hi ha d'altres però ni tan sols tenen portes ni vidres, estan sense trespòl.

També hi ha una espècie d'institut que ve a ser s'escola de magisteri.

- Quina feina fan ses monges?

Allà hi ha un convent de monges franciscanes, a Huamachuco, aquest convent està ocupat per tres mallorquines, na Catalina Vallespir, d'Inca; na Margalida que és de Muro i una altra que nom Francisca Bujosa de Bunyola, que segons tenc entès aquesta Francisca Bujosa va tenir un accident amb una mula, va sortir per la muntanya i la mula se va assustar i la va tomar, de fet és que crec que quedarà invàlida, segons lo que vaig entendre. Aquestes monges fan molta de feina perquè cuiden devers 350

al.lots, nins de 8 ò 9 mesos fins a 6 ò 7 anys, tenen moltíssima de feina, les tenen durant un horari i llavors es pares van a cercar-los, hi van o no hi van; els donen berenar, dinar i berenar s'horabaixa; si per una cosa o per s'altre no van a cercar-los ses monges també s'encuiden, ses monges les donen una educació i una disciplina que és una "monada", d'allà en tenc unes anècdotes molt gracioses, a un nin li vaig demanar, en mallorquí, què noms? i ell me va contestar Jordi Miquel, i això venia perquè quan el varen batiar no sabien quin nom li havien de posar i aquesta monja va dir Jordi per el meu pare i Miquel per un cunyat que era mort, i així almanco es temps que estigui aquí pensaré amb sa meva família, a un altre li vaig dir "qué quieres ser cuando seas mayor?" i ell me va contestar "padrecito, como el padre Guillermo".

- Hi ha joves d'allà que es facin frares?

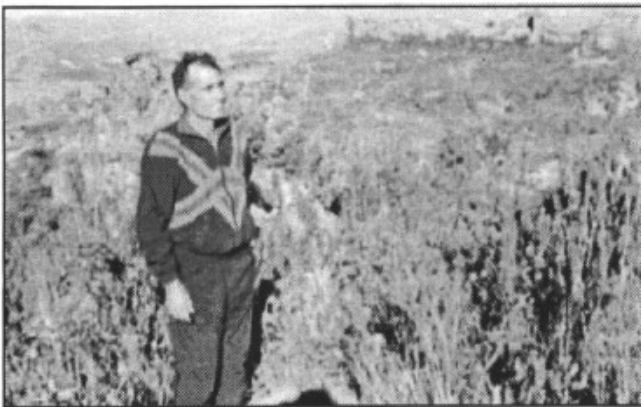
Sí, allà n'hi ha molts de mallorquins, en Guillem que és d'Ariany, en Jaume Garí que és de Vilafranca, en Miquel Ramon que és de Lloseta, en Sebastià Ramis que es el Bisbe i és de Sineu i en Toni Riutort d'Inca. També hi ha un frare que ja és una vocació peruana que és el pare David, també hi ha un prediaca i 7 postulants.

A Lima, se gran sembra la va fer el pare Genovart, de sa Figuereta, de fet hi ha en Miquel Llompart de Llubí, en Jaume Font de Bunyola i en Manolo Sanchís que és es mestre de novicis i és de Palma, a part d'aquests frares hi ha 3 prediaques i 5 novicis.

Es frares a Huamachuco fan de tot, sa prelatura de Huamachuco és molt gran, crec que és com quatre vegades Mallorca.

- Realment, això d'anar al Perú "enganxa"?

Sí, i molt, tota sa meva família sap que si jo fos religiós o fos fadri, aniria a Huamachuco, allà quan fas feina és apreciada, és estimada, és valorada.

Podem veure a n'en Bernat per les muntanyes de Perú.

I això és part de les coses que en Bernat va contar i que varen poder veure a les películes i fotografies que ens va deixar.

En Bernat aprofitant la revista vol donar les gràcies a tot el poble d'Ariany i a tota la seva família per l'ajuda i mostres d'afecte que es produïren quan va passar per el mal moment de la mort de la seva filla, va remarcar molt que a tots les donava les gràcies i que és una cosa que no es pot pagar en res. També vol fer arribar la seva gratitud als frares franciscans que l'acolliren tant bé al Perú i per totes les atencions que tengueren amb ell.

Jaume Taberner Ribot

Cabrum Nadalenc

Ja s'alena, es respira atmosfera nadalenca.

Ja s'il.lumina el cor i s'omple de joia.

Ja detectam com tots s'estimen, fa, l'amor.

Ja ens sabem més agermanats.

Ja tenim més fred...

Anirem a cercar molsa, farem un betlem, compondrem els pastorets, engalanarem amb miralloses bolles de colors qualsevol brancot, pi, simal o rama seca que trobem, ens posarem el vestit bo (que és sinònim de mudar-se d'hipocresia) i aul; a sentir, l'esperit nadalenc.

Els carrers s'omplen de llum, hom parla de pau, de vida hom vol començar bé l'any. Record aquella absurda i estúpida idea amb què a voltes els amables dirigents ens han sorprès de suspendre per dos o tres dies les guerres quan arriba nadal; dic absurda i estúpida perquè un cop s'acaba la treva, tornen altre cop, tirs i bombes.

Per Cap d'Any anirem de gresca i vendrà aquell poca vergonya que no suport ni em suporta: Molts danys Pere, -exclamarà animat-, estreta de mans i amable, però frívola mirada falsa. O és irònica? O potser és per la simplista i memorable borratxera?

No, no serà per cap d'aquestes coses. Ho farà per sentir-se millor amb ell mateix; perquè és tan miserablement pobre d'esperit que necessita integrar-se en aquesta inmundatèria estratègia publicitària que ens diu que hem de fer molts de regals i ser bons al.lots; això sí, només una setmana a l'any.

Nadal és una festa religiosa en la qual amb bona taula i bon vi mengen plegats els creients, que celebren el neixement de Crist i els agnòstics, que no es feliciten de res; però tots els comensals (creients i agnòstics) cauen en un enganyós joc comercial que els fa sentir bé amagant allò que els ulls feliços no poden veure. Nadal és un sentiment equivocat.

Pere Bernat.

De la revista "Veu de Sóller"

Passatemps

TEST CULTURAL

1) Aquest número que tens entre mans, és el 200 de "Sa Fulleta". El número 1, es va publicar ja fa bastant de temps, Sabries dir quan?

- Gener 1975
- Gener 1960
- Gener 1969
- Gener 1980

2) Si llegires el passat número, recordarà una referència apareguda a l'Enciclopèdia de Mallorca publicada a "Última Hora", de Son Ribot. Segons la nota apareguda, al S.XVII, també es concixia per un altre nom. Sabs quin?

- Son Rul.lan
- Son Bujosa.
- Son Guillot
- Son Garau.

3) Al passat número, també va sortir una referència a la con tribució que hem de pagar els arianyers, segons un reportatge aparegut al "Diario de Mallorca" amb dades prou interessant tals com: Quantes unitats urbanes (Cases i solars) paguen contribució al nostre poble?

- 639
- 1001
- 565
- 725.

4) Seguint amb el tema de les contribucions, quin és el preu mitjà per unitat urbana?

- 958.000 ptes.
- 1.652.000 ptes.
- 2.325.000 ptes.
- 3.950.000 ptes.

5) I ja per acabar, quin es el poble a on la contribució és més cara i a quin més barata respectivament?

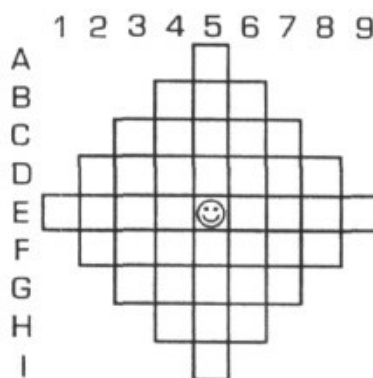
- Sant Llorenç i Sencelles.
- Palma i Lloret
- Calvià i Ariany
- Pollensa i Costitx.

LLETRES CREUADES

HORITZONTALS.- A) Consonant. B) En petit nombre, en petita quantitat. C) País asiàtic. D) Extremadament dèbil per falta d'aliment. E) Recipient alt més ampla de dalt que de baix fet de vimens o canyes que serveix especialment, per transportar roba, fruita, etc. La segona vèrtebra cervical. F) Dirigir a algú paraules o gests, per expressar-li desig de salut, bon auguri, afecte, etc. G)

Aplanar, fer-ho llis traient els regruixos o les parts que sobresurten. H) Equivalent a reial o real. I) Consonant.

VERTICALS.- 1) Símbol químic del carboni. 2) Un més un. 3) Caure neu del cel. 4) Tros de terra sembrat de pèsols. 5) Tros de pa xopat en un líquid. Fer ús, fer servir una cosa 6) Mesura de líquids. 7) Afluixar disminuir la tensió. 8) Acció de tirar, de disparar armes. 9) La mateixa consonant que A.

REFRANYER POPULAR

Del refranyer popular, segueixen a continuació uns quants refranys que fan referència als propers mesos de gener i febrer.

- Pel gener, ja floreix s'ametler
- Del Gener, el pagès no en treu res .
- Si per Sant Pau fa tramontana, el pescador passarà gana.
- Nevades de Febrer, pluges pel Juny solen fer.
- Si la Candelera plora
l'hivern és fora;
si la Candelera riu,
l'hivern és viu;
però tant si riu, com si plora,
mig hivern és fora.

Biel Tovell.

Solucions al passatemps

Test cultural

- 1.- Gener 1969
- 2.- Son Garau
- 3.- 639
- 4.- 1.652.000 ptes.
- 5.- Sant Llorenç i Sencelles.

Lletres creuades

Horitzontals: A) S B) Poc C) Nepal D) Desanat E) Covo. Axis F) Saludar G) Rasar H) Ral I) R

Verticals: 1) C 2) Dos 3) Nevar 4) Pesolar 5) Sopa. Usar 6) Canadal 7) Laxar 8) Tir 9) S

Plenari

Sessió ordinària de dia 10 de novembre

1r. APROVACIÓ DE L'ACTA DE LA SESSIÓ ANTERIOR.

Vista l'acta de la sessió anterior és aprovada per unanimitat, sense esmenar.

2n. APROVACIÓ PLEC DE CONDICIONS OBRA CEMENTIRI.

Examinat el Plec de Condicions i el Projecte de la Renovació i Ampliació del Cementiri Municipal, segona fase, d'aquesta localitat, redactat per l'arquitecte Sr. Esteve Llull Ribas, juntament amb l'informe jurídic que s'adjunta a l'expedient, s'aprova per unanimitat i s'acorda la seva publicació en el BOCAIB.

3r. BASES CONCURS-OPOSICIÓ. Vistes les bases del concurs-oposició per a la provisió de la plaça d'Auxiliar d'Administració General són aprovades per unanimitat i s'acorda la tramitació ordinària de l'esmentat expedient.

4t. CONVENI GESTIÓ HOSPITAL COMARCAL DE MANACOR.

Es donen per assabentats i s'acorda l'adhesió, sempre que no hi hagi una prestació econòmica.

5è. MILLORES MANTENIMENT COL·LEGI PÚBLIC.

Es donen per assabentats i es dóna l'encàrrec al Tte. Batle perquè es dugui a terme.

6è. SOL·LICITUDS ENTITATS LOCALS. Els regidors encarregats de les àrees de cultura i esports formulen les propostes d'ajudes econòmiques a les entitats que ho han sol·licitats: BÀSQUET FEMENÍ i SA FULLETA.

7è. DEDICAR UN CARRER A MOSSÉN ANTONI MARIA ALCOVER.

De conformitat amb la proposició de la Direcció General de Política Lingüística del Govern Balear, en motiu del 100è aniversari de la publicació de les Rondalles Mallorquines, s'acordà promoure l'expedient de posar el nom de Mossèn Antoni Maria Alcover a un carrer d'Ariany, comptant sempre amb la col·laboració dels veïnats del carrer que es designi.

8è. ESCRITS I SOL·LICITUDS.

Es dóna compte dels escrits i de les sol·licituds presentades al Registre General. Els regidors es donen per assabentats.

9è. FESTES LOCALS.

Es proposen com a festes locals per a l'any 1996, el dia 17 de gener, Dia de Sant Antoni i la segona festa patronal, dia 26 d'agost.

DECLARACIÓ DIURGÈNCIA.

A petició del Batle-President demana la inclusió a l'ordre del dia, mitjançant el procediment d'urgència la

sol·licitud de supressió de la plaça de secretaria, essent aprovada per unanimitat.

A tal fi el Batle exposa que atesa la dissolució de l'agrupació de la plaça de Secretaria amb l'ajuntament de Petra i donat que aquest Ajuntament compleix, en gran mesura, les condicions legals establertes sobre la supressió de les places de funcionaris amb habilitació Nacional. Per la qual cosa proposa sol·licitar la supressió de l'esmentada plaça de secretaria i que quedàs habilitada per un funcionari d'aquesta Corporació, essent aprovada per unanimitat, sense discussió.

TORN OBERT DE PARAULES.

El regidor Joan Molinas, demana, sobre les obres instal·lacions elèctriques en el Camp de Futbol, essent contestat pel Batle, en el sentit de que, això està en aquest moments en mans del Consell Insular de Mallorca.

I no havent-hi més assumptes a tractar el batle-President aixeca la sessió.

Pla d'obres i serveis del CIM per a 1996

La Comissió de Cooperació, Foment i ocupació incrementa la seva aportació en 85 milions de pessetes

El Pla d'Obres i Serveis del Consell Insular de Mallorca per a 1996 incrementarà la seva aportació pressupostària en 85 milions de pessetes respecte a l'any 95. En total l'aportació del Consell per l'any vinent serà de 403 milions.

Aquest pla, que suposa una inversió total de 1.417 milions distribuïts entre 49 Ajuntaments, està finançat pel Ministeri de les Administracions Públiques que aporta enguany 349 milions, 24 milions més que en el Pla del 95 i el Govern Balear que aporta la mateixa quantitat que el 95, 200 milions. La participació dels ajuntaments es xifra en 464 milions, mentre que l'any anterior hi aportaron 406.

Les sol·licituts presentades pels diferents municipis inclouen projectes de sanejament, pavimentació de carrers, xarxes de sanejament i reforma d'edificis municipals amb un pressupost total de 4.670 milions. De tots ells han estat seleccionats per a la seva inclusió en el Pla un total de 74 obres, que es faran a 49 municipis de l'illa de Mallorca.

Pel que respecte a Ariany s'hi ha inclòs la pavimentació del camí d'es Camp, amb un pressupost de 12.150.000 ptes.

Ariany en el passat a través dels monuments arqueològics

Els talaiots de Son Nivorra i Calderitx.

Per continuar amb la sèrie d'articles adreçats a divulgar el patrimoni arqueològic d'Ariany es tractarà en aquest cas l'herència més representativa que ens deixà la cultura talaiòtica, els talaiots.

Entorn al 1400 a.C, té lloc un canvi substancial en el panorama cultural de Mallorca. La implantació de la cultura talaiòtica suposa l'aportació de models arquitectònics i mobiliaris diferents que donen a entendre una estructura econòmico-social clarament diferenciada de l'existent fins aleshores.

Per tractar-se d'un poble que desconeixia l'escriptura només podem analitzar les seves característiques a través de l'arqueologia.

Al terme d'Ariany destaca el poblat de Son Nivorra, format per tres talaiots, i el de Calderitx. S'entén per talaiot una construcció feta amb grans blocs de pedra escassament llavorada i disposades formant filades horitzontals, els murs es completaven amb una cara interna feta de pedres de menor volum i una zona intermitja que s'omplia de reble, de tal manera que el mur fet totalment de pedra seca tenia una amplària total d'uns 2 m.. Els exemples més ben conservats alcancen una altura d'uns 4 m.

Es forma així una petita cambra que tindrà diferents funcions dins la vida quotidiana, al centre de la qual s'aixeca la columna que sustenta la coberta, aquesta columna està formada per diferents peces o tambors de pedra disposades de menor a major volum. El sistema de coberta en els pocs casos que s'ha conservat està format per lloses, per bé que en alguns casos s'entreveu l'existència d'una planta superior. Es configurava així una estructura en forma de torre i amb un marcat aire defensiu. Estructures similars es poden observar a diferents illes del Mediterrani occidental, els també anomenats talaiots a Menorca, les torres de Còrsega i les nuragues de Cerdenya.

En els inicis de la cultura té lloc la construcció dels primers talaiots, al voltant dels quals es localitzen habitacions de menor envergadura, sovint de forma radial rodejant el talaiot. Els primers conjunts talaiòtics estaven formats per agrupacions poc cohesionades de talaiots, sense cap tipus de concepció urbanística. Un exemple és el poblat de Son Nivorra, format per tres talaiots sense que es detecti la presència de murada que envolti el perímetre arquitectònic, tal com succeirà poc temps després.

Gabriel Pons i Homar

Tècnic de Patrimoni de la Mancomunitat

CONVENI ENTRE EL CIM I LA UNIÓ DE PAGESOS

El Consell Insular de Mallorca va signar un conveni amb la Unió de Pagesos per tal de posar en marxa durant el proper any un programa per a la millora de l'explotació agrària que consisteix principalment en la canalització d'informació sobre les polítiques comunitàries de les zones rurals i la gestió i tramitació d'aquests programes que compten amb importants dotacions econòmiques. L'aportació econòmica per part del Consell Insular en aquest conveni és del 50% i el montant econòmic restant prové de diferents programes europeus.

L'execució d'aquest programa es realitza a través del centre europeu d'informació i animació rural (Carrefour)

L'objectiu del programa és oferir a la població rural tota la informació sobre polítiques comunitàries i sobre l'ajuda disponible en els programes comunitaris i facilitar l'accés i la tramitació d'aquests programes i està adreçada a ajuntaments, agents socials u organitzacions no governamentals relacionades amb l'àmbit rural.

Va presentar el programa el vice-president del CIM, Pere Sampol, la consellera delegada de Foment i Ocupació, Margalida Estelrich i la coordinadora del Carrefour a Mallorca, Inmaculada Gutiérrez.

Una visita a les obres de l'aeroport

Son Sant Joan és la porta de l'illa; més de 14 milions de passatgers passen per l'aeroport tots els anys.

L'aeroport de Palma de Mallorca ha arribat a ser un dels més importants d'Europa, degut a l'enorme tràfic de turistes que s'ha produït a l'illa, però això no es reflexa a les seves construccions, instal·lacions i actual imatge; així, AENA ha estimat que la remodelació i restauració són necessàries, s'ha decidit contruir una nova àrea terminal de passatgers, noves àrees per el preembarc i un nou edifici de serveis. Totes aquestes obres tenen uns propòsits: resoldre satisfactòriament el conjunt de processos que se donen a l'aeroport; promocionar l'illa de Mallorca com a "ciutat aeroportuària" i crear una imatge més apropiada al nou aeroport.

El pressupost global per la remodelació és de 40.000 milions de pessetes. El nou terminal tindrà una superfície d'uns 163.000 m², distribuïts en 6 plantes, medirà 300 m. de llarg i 150 d'ample.

D'especial interès per l'usuari són els 204 taulells de facturació que tindrà, 12 dels quals estaran destinats a equipatges especials. Aquest edifici terminal enllaçarà amb els actuals A i B, mitjançant cintes transportadores, 7.280 m² de passadís per connectar amb l'A i uns 5.000 m² per enllaçar amb la B.

La primera fase del projecte preveu la construcció de 23 sales de preembarc, així com la remodelació d'espais exteriors i adequats accessos al nou aeroport. La torre de control i els actuals terminals seran els que menys canvis experimentaran.

Les zones verdes i l'aigua seran dos elements diferenciadors que dotaran aquest nou aeroport d'un aspecte dinàmic d'agradable entorn per el passatger i els

treballadors.

L'edifici de serveis; les seves obres i financiació dependran de la iniciativa privada. El futur edifici de serveis comptarà amb una superfície màxima construïble de 222.369 m², té forma trapezoidal en planta i de piràmide irregular. Al seu interior s'hi trobarà l'àrea d'aparcaments i a l'exterior s'hi ubicaran oficines, sales per congressos, fires i exposicions i un hotel, que tindrà lloc per 424 habitacions. Es preveu dotar l'edifici d'un llag, una piscina i pistes de tennis. L'edifici de serveis permetrà facturar l'equipatge de tal manera que els passatgers que hagin arribat amb vehicle propi o els allotjats a l'hotel, no hagin de transportar les seves maletes fins a la terminal, ja que existirà una passarel·la aèria de connexió entre ambdues dependències. A més d'aquests projectes s'estableix l'ampliació de la plataforma d'aparcament de les aeronaus, que passarà de 80.000 a 120.000 m². En aquesta plataforma s'ha dissenyat la instal·lació soterrànea pel subministre de carburant.

Tot aquest entremat d'obres va començar al 1993 i la 1ª fase haurà d'estar acabada la temporada alta del 1996, data en la que haurà d'estar en funcionament, a disposició de l'usuari, el qual, sens dubte, trobarà una major comoditat en els tràmits d'utilització.

Per la gent qui li pugui interessar, hi ha una exposició oberta al públic, de les obres del nou terminal. A la sala d'exposicions, que es troba al terminal A, hi ha tres maquetes i fotografies de les obres, on es mostra l'avanç de les mateixes. La sala es troba oberta de 9 a 14 h. i de 17 a 20 h. tots els dies.

Margalida Taberner Ribot

Esports

Hola amics com esteis veig que ni ha algú que pesa dos o tres kilos més, no sé, però crec que això és bona senyal ja que després d'unes festes com ses de Nadal que bàsicament seveixen per a menjar molt de torro i coses bones, però com diven en bon mallorquí "a festes passades coques menjades" i de lo que hem de parlar no es de menjar sinó d'esports.

Començarem per els més petits que són el que juguen a futbol i que estan en una edat en la que molts s'estimen més jugar a Power Rangers que a jugar a futbol però es s'edat millor per a començar a tocar una pilota, ja que ses coses si les aprenen de petits és més facil que quan siguin grans surtin millor, una de ses particularitats més grans del futbol que practiquen aquests nins és que es mixte, és a dir, que ho juguen nins i nines junts lo que jo trob que és una bona cosa ja que si a ses nines els ajuden a que les agradi es futbol quan tenguin una sèrie d'anys més no sentirem a dir lo que diuen moltes de dones "ja tornen a fer futbol", per lo que és una gran cosa que s'els ensenyi un esport tan masculí com es futbol, però que està ben comprovat que hi ha moltes dones que ho practiquen, així, tenim que al EEUU hi ha un nombre molt elevat de dones que a s'Universitat practiquen el futbol, i esteim parlant d'un país on no és un esport en molta tradició, esper a ses properes edicions poder mostrar-vos una foto de s'equip més petit del nostre poble.

Passant al bàsquet femení hem de dir que poc a poc comencen a sorgir els fruits d'hores i hores d'entrenament ja que si bé els resultats no són els millors si és bona sa progressió que van fent totes ses nines ja que si bé al principi quasi bé cap no sabia ni botar sa pilota ara ja més o manco saben alguna cosa, hem de dir també que es primer resultat va esser de 34 a 4 favorable a s'equip del Colonya de Pollença i si miram es darrer podem veure una clara millora ja que es darrer partit de s'any es va jugar el dia 16 de Desembre i va esser de 81 a 36 favorable al s'equip de Selva un dels clars candidats s'any que ve a jugar en es grup A, que és sa màxima categoria que se pot jugar de cadet.

Deixant un poc de banda es bàsket anirem al futbol que com tots bé sabeu ara disposa de dos representants un a Penyes de Manacor i s'altre es de sempre, es de penyes anomenat Bar Ca'n Jordi juga a sa comarca de Manacor i bàsicament està format per a jugadors que tal vegada sian tant bons o més que els que juguen a regional o a preferent el que passa es que molts d'ells no poden entrenar o ja són un poc madurs, i per no estar aturats juguen en aquesta lliga per lo que moltes vegades es poden veure bons partits.

S'equip arianyer està format per una barreja de jugadors joves i un bon grapat de jugadors veterans i de moment els

resultats no són del tot dolents perquè s'han guanyat un bon número de partits.

Per acabar i ja no me vull allargar més hem de parlar de s'equip de l'Ariany, que gràcies a Déu està començant a remontar es vol, com vulgarment se diu, tot gràcies als darrers partits que han estat possiblement els millors partits que s'han vist en molt de temps a Ariany i que ens han duit a acabar s'any a tres punts del setè classificat que vol dir guanyar un altre partit i estar al cap davant de sa categoria, hem de recordar que esteim encara a tres partits d'acabar sa primera volta lo que vol dir que encara se pot acabar molt més endavant de lo que s'està en aquests moments.

Bé ja no vos vull robar més temps per si heu d'acabar de llegir Sa Fulleta, per lo que vos dic lo de sempre adéu i fins d'aquí a dos mesos.

¡¡¡FEIS BONDA, MOLTS D'ANYS I UN PRÒSPER ANY 1.996 !!!

Tomeu Bauçà Frontera

I Jornades d'Estudis Locals

Mancomunitat Pla de Mallorca

La Mancomunitat Pla de Mallorca convoca les primeres Jornades d'Estudis Locals que se celebraran a Sineu del dia 29 al 31 de març de 1996, Els temes de debat escollits seran:

Sineu: el medi i la gent.

Impactes del turisme rural i l'agroturisme al Pla de Mallorca.

Les sessions de les Jornades seran obertes a tothom i es podrà participar ja sia com a oient o aportant comunicacions sobre aquests temes d'acord en les bases establertes.

Es té pensat que les Jornades siguin de caràcter anual i rotatiu, de tal manera que cada any es cel.lebri a un poble diferent de la Mancomunitat.

Amb aquesta iniciativa es pretén incentivar els estudis centrats en la comarca del Pla a fi d'aprofundir en el seu coneixement, crear un lloc de debat sobre coneixements i problemàtiques del Pla i la difusió de la Mancomunitat com a entitat supralocal.

Per més informació telefonau a les oficines de la Mancomunitat Tel/ 830431 830441.

Cançons des programa del canal 4 d'Ariany

Es canal quart de sa televisiò,
un programa ha volgut fer,
pes nostros poble arianyer,
amb aquesta ocasió.

Un dia quatre de Novembre,
sempre ja em recordaré,
d'aquest fet si mos surt bé,
d'un dimarts de capvespre.

Ariany és petitó,
això està ben declarat,
així com ha anunciat,
avui sa televisiò.

Lo que tenim bons carrers,
i per tot podem anar peu pla,
que això també és d'alabar,
perquè ha costat molts de doblers.

Sa televisiò molt m'agrada,
perquè molt la solc mirar,
això si que ho tenc ben clar,
perquè quan Mallorca sol parlar,
segur que a mi mai me falla.

Al mateix temps anomenaré,
es qui sa televistó va entrevistar
per en Jaume Sansó va començar,
i llavoces En Guillem Alcover.

Llavors En Biel Maimó,
amb sa somera i s'arada,
les va fer una llaurada,
i va dar una demostració,
d'així com ho feia sa gent major,
quan tot se feia a la mala.

Llavors a n'En Jaume Taberner,
també el varen entrevistar,
d'es nostros poble va parlar,
com a bon arianyer.

Llavors es saig Miquel Ribot,
a s'Auberg les va menar,
a un arc molt guapo que hi ha,
que un temps hi solia passar,
sa cavalleria de sa familia Vivot

En Joan Maimó també va parlar,
de l'església lo que ell sabia,
i sa clau de l'església les donaria,
per poder visitar es campanar,
i des d'allà dalt poder filmar,
lo que per sa televisó sortiria.

"Ses Burgues" també varen cantar,
cançons de la pagesia,
així com un temps sa gent sa divertia,
quan oliva anaven a aplegar.

Això va esser lo primer,
que sa televisiò va filmar,
i quatre a "ses Torres" anarem a dinar,
que ara les anomenaré.

Començant pen Joan Frontera,
i llavors En Pep Genovart,
de dones Na Francis Frontera,
i n'Antònia "sa fornera" va esser es quart.

Aquests quatre varen dinar,
ambs sos de sa televisiò,
però això no va esser es plat millor
perquè a Palma mos feren anar,
que a n'es Canal 4 haviem de parlar,
a n'aquesta ocasió.

Allà mos varen maquillar,
una joveneta molt aguda,
perquè a sa cara no hi hagués cap rua
i més jovenets mos varen posar,
perquè a n'es focos que ni havia allà
no hi tornarem pus per ventura,

Quant tot va estar aplegat,
dins un saló vàrem passar,
que ple de focos està,
i tot ben il.luminat.

S'entrevistador també va venir,
i enmig d'es quatre se posà,
i allà ell mos preguntà,
d'un en un vàrem contestar,
lo que per Ariany se fa,
i així mos vàrem divertir,
que és lo únic que puc dir,
a tots es que mos varen mirar.

Enhorabona per sa televisiò,
perquè està ben adelantada,
així sa gent sempre està enterada
de quasevol informació.

Ara ja faig sa darrera,
i desde sa televisiò em despediré
perquè així sempre ho sol fer,
es vostro amic i paisà Joan Frontera.

Ariany a 7 de Novembre 1995

50 preguntes a Joana Bauçà Pascual

Aquesta vegada hem volgut fer les 50 preguntes a un dels components d'un dels matrimonis més vells del nostre poble, parlem de na Joana Bauçà, sa dona d'en Sebastià de ses "Tapareres". Per cert aquest dia 27 de desembre va fer 91 anys. Des d'aquí molts d'anys.

1.- Nom i llinatges

Joana Bauçà Pascual

2.- Malnom

De Son Huguet, de ses Cases Noves, i n'hi ha que me diven de ses tapareres, però és en Sebastià.

3.- Edat

Jo en tenc 84 complits.

4.- Professió

Ara som jubilada, però abans brodava i feia randa. M'agrada molt.

5.- Un Hobby

Fer randa

6.- Llegeixes qualche diari o revista? Quins?

No, no en sé molt de llegir.

7.- Un personatge històric. Per què aquest?

Ara no en sé cap, però qualche sant, perquè som catòlica.

8.- Un personatge actual. Per què aquest?

Ara no m'en ve cap a la memòria.

9.- Amb qui t'agradaria passar un dia complet? Per què?

Jo no ho sé, però amb els meus fills perquè és lo més guapo que tenc.

10.- Tens algun ídol? Qui? Què admires d'ell/a?

No en tenc cap, però m'agrada na Lina Morgan.

11.- El Madrid o el Barça? Per què?

Ni un ni s'altre, es futbol no m'agrada.

12.- Quina llengua, català o espanyol? Per què?

El mallorquí, perquè noltros ho som.

13.- Un/a cantant. Què t'agrada d'ell/a?

No mir molt sa televisió.

14.- Un actor. Què t'agrada d'ell?

No mir molt sa televisió.

15.- Una actriu. Què t'agrada d'ella?

Na Lina Morgan, per tot lo que fa.

16.- Un esportista. Per què aquest?

En Miguel Indurain, perquè a n'en Sebastià li agraden ses bicicletes, però a jo no m'agraden els esports.

17.- Un fet històric. Per què aquest fet i no un altre?

La independència d'Ariany.

18.- Un bon record

El naixement dels meus fills.

19.- Un mal record

Quan en Sebastià va estar malalt.

20.- Quin país o ciutat t'agradaria visitar? Per què?

Vaig anar a Lourdes, m'agradaria tornar-hi, però crec que jo no hi tornaré a sa meva edat.

21.- Aniries a sa Lluna? Per què?

No!!!

22.- Creus en el més enllà? Per què?

Sí, però n'hi ha que ja no hi creven. Alguna cosa hi ha però no se sap que.

23.- Hi ha Cel i Infern? Per què penses així?

Jo no ho sé, crec que sí, encara que ja ens han fet creure de tot.

24.- Creus que hi ha vida a altres mons? Per què?

No, no ho crec.

25.- Què penses de les drogues?

Que això s'hauria de llevar, és ben necessari.

26.- I de l'avortament?

Que no hauria d'existir.

27.- Una flor

Ses roses.

28.- Un arbre

Un arbre que faci un fruit bo, i s'ametler quan està florit.

29.- Un plat de cuina

Tot m'agrada, però a n'en Sebastià no.

30.- Una postre

M'agrada més lo salat que lo dolç.

31.- Una beguda

Aigua i cafè.

32.- Una dansa

No m'agrada ballar.

33.- Una cançó

Ara no en sé cap.

34.- Un fet inoblidable

El meu casament.

35.- Una pel·lícula

No mir gaire sa televisió.

36.- Un esport

El ciclisme, per en Sebastià.

37.- T'agrada viure a Ariany. Per què?

Sí, m'agrada perquè és molt tranquil.

38.- Si no visquessis a Ariany, a quin poble t'agradaria viure? Per què?

A palma, perquè hi tenc els fills.

39.- Què és lo que més t'agrada d'Ariany? Per què?

Els veïnats, perquè som els que ens feim companyia.

40.- Lo que menys. Per què?

Tot m'agrada perquè hi ha bona gent.

41.- Si tú poguessis, què canviaries del nostre poble? Per què?

Tota sa gent xafardera.

42.- Per tú, qui creus que ha estat la persona més important en tota la història d'Ariany? Per què?

Sa gent que ha treballat per mantenir el poble.

43.- Com veus el futur d'Ariany?

Que a Ariany no hi quedarà res. Serà com una possessió si segueix així.

44.- Quina qualitat admires més de la persona?

La sinceritat.

45.- Quin defecte creus el pitjor?

Un mentider, no m'agrada gens.

46.- Què és lo que més t'hauria agradat ésser dins aquesta vida, parlant de professió? Per què?

No ho sé. Jo en aquesta vida he estat molt bé, no he hagut d'anar mai pel camp.

47.- Què és lo que manco t'hauria agradat ésser? Per què?

Haver d'anar a fer feina pel camp. No m'ha agradat mai.

48.- Si no fossis qui ets, qui t'agradaria ésser? Per què?

Estic ben conforme amb lo que som estada perquè he tengut salut per anar endavant i no ho barataria amb ningú.

49.- Si tenguessis una vara màgica i et concedís 3 desitjos, què demanaries? Per què?

Salut, felicitat i amor.

50.- Una despedida

Adéu i bon any.

**Mª Magdalena Genovart,
Jerònia Sansó,
Juan Carlos Vanrell.**

Sa Farola

- Què Francina, que mos hem d'anar a fer un poc de volteta?
- No puc venir perquè es marxando d'es xàndals fa un parell de dijous que no ve, i amb aquesta humitat es que tenc no s'ha eixugat.
- O no vos en donaren un a sa gimnàsia?
- Encara no han arribats. Com és que no t'hi apuntes tú, tan atlètica com ets?
- A jo me basta en ses caminades i cada dos o tres dies sa meva néta ve amb jo i feim un poc de "puting", i ja veus com me conserv!
- I per on anau?
- Davallam per Son Bonany, per Ca'n Peris, per ses Torres i pujam per Son Ponset.
- Feis una bona passejada idò!, i sa paret de pedres que està envant, que jo no l'he vista de per Tots Sants?
- Vols que et digui, ses parets han quedat com a nanes, me pensava que seria una altra cosa. En sa millonada que ha costat, n'hi ha qualquna que enlloc de paret pareix un escaló.
- Idò tanta propaganda com feies tú.
- És que en lo que mos contaven per Sa Fulleta, pareixia que mos havien de fer un passeig reial, i vols que et digui...
- O encara escoltes es de Sa Fulleta? que no veus que no són escoltadors.
- I ara per on me surts, en s'enveja que té qualque poble, molts pagarien per tenir una revista que duràs tants d'anys com aquesta.
- Res, són massa partidistes! Què les has vist criticar mai?
- Sabs que fa de mal criticar quan s'ha de firmar!!!
- No importa les defensis, que a Ariany tots mos coneixem.
- Res deixeu anar i anem a lo nostro, contem lo de sa gimnàsia que a lo millor m'interessa.
- No te pots imaginar, ara bé no n'hi ha ni una que se vincli, t'assegur que estam ben rovellades.
- Idò és hora de llevar rovell, però a jo m'han dit que n'hi que vénen a fer gimnàsia amb so cotxo.
- No ho crec.
- No idò es dematins hi van a so cotxo.
- Es dematins? i noltros hi anam ets horabaixes, això són unes altres.
- Bé cadascú que faci lo que vulgui, a jo ningú me lleva sa meva caminada.
- Sí, sempre estàs per enmig, és raro que no t'enganxassin es de sa televisió.
- I sempre enganxen es mateixos.
- I què hi trobares a n'es programa?
- Res, molta església i pocs perdons, no mostraren cap vista des poble.
- I quines vistes volies que mostrassin?
- Què és que tampoc trobes es poble guapo. Fotre, haguessin pogut mostrar es Camí de sa Marquesa, es Pou Bo, l'església amb sa placeta tan guapa que té, per sa plaça de sa Creu, però no mostraren res.
- Bé però per lo menos varen xerrar d'Ariany, i això és lo que importa.
- Això si que és vera però crec que n'haguessin pogut treure més suc, en so temps que va durar.
- Per suc és que mos varen fortre a sa paella.
- Quina festada! va ser una cosa mai vista, fins i tot es diari en va parlar.
- I bona que va ser...
- Per jo hi havia massa peix i era crua.
- Què putes! sempre has de trobar, és raro que venguessis.
- Tú sabs que a ses festes sempre hi som.
- Sí, però sempre hi trobes coses, i no hi va faltar res, arròs a voler, xampany, anís, conyac, amassona, wiski, caçalla, ensaïmada, un plàtano, i per acabar un bon ball.
- N'hi devia haver qualcún amb ses orelles ben calentes.
- N'hi va haver que s'en foteren tres plats.
- Bé que feren, morir màrtir, morir fàrtir, que mengin ara que poden, jo m'he de privar de tot i ojalà hagués aprofitat.
- Si tú ja només estàs per anar a missa!
- I un bon gust que pas, no i ara que es diumenges canten damunt el cor, no pens perdrer-me cap diumenge l'ofici.
- O canten a n'el cor?
- I amb l'orgue restaurat!!!
- I qui és que canta? jo me pensava que es coro ja s'havia enfonsat.
- Pots pensar, ara que me pareix que es diumenges només hi ha ses dues "Tovelles" na "Tubeta", en "Verner" que toca s'orgue i qualcú més, però, pareixen seixanta.
- Ara ja veig idò s'altre diumenge que se veinada tenia sa ràdio posada i sentien una canturia que jo me pensava que era sa missa de Lluc amb s'escolania, i devia ser es corod'Ariany.
- De pardala! entre poc i massa..., però sa veritat és que és un goig, me fa calfreds!!!
- Jesús, Déu meu, quina sòl.lera que hi ha amb tú.
- Per cert, tenc un bon disgust perquè m'ha arribat a ses orelles que don Miquel s'en va, i no m'en puc donar passada.
- I jo no sé com pot dur tant de trui a sa seva edat! I qui

Sa Farola

t'ho ha dit a n'això?

- Ell ho va dir damunt sa trona.
 - Idò mos tornarem quedar en pèl!!!
 - No m'en parlis, seria ben necessari que ses dones poguèssim dir misssa i s'acabaria aquesta crisi de capellans.
 - Bona series tú sermonetjant, no sabs dur ca teva i voldries dur es poble.
 - Requaranta llamps quin verí!
 - Però ja en tenim un altre.
 - I què li diven?
 - Don Bartomeu.
 - I què tornen esser es petrers?
 - No, aquest diu missa a "las Gaviotas"
 - Ah! punyeta.
 - O no vares anar a sa missa que li feren?
 - No, ni me vaig donar conte, és que en tantes de festes ja esteia com cansada de misses, ses Matines, sa segona festa, per cap d'Any, es dissabte dels Reis...

- No saps lo que te vares perdre, va ser una monada, més solemne que ses Matines, es coro va cantar un bon repertori, hi havia 10 capellans, es Vicari Episcopal, l'església estava plena de gent, només falta s'Ajuntament, ara que tampoc me va venir de nou, però mira ja que és un ajuntament nou, me pensava que hi anirien, veig que continuen igual que abans, només van a sa paga i fins d'aquí a quatre anys que haurem de tornar a votar, quina vergonya!

- Es pardal! quina festada, ara només falta que aquest capellà també duri de Nadal a Sant Esteva, perquè amb un parell d'anys n'hem tengut mitja dotzena.

- Esper que aquest sigui de més durada.
 - I els Reis què te dugueren moltes coses?
 - No m'en parlis, una vergonya va ser, trobes tú que ni tan sols anaren a l'església.

- Bé però hi havia un betlem "viviente"
 - Deixa't anar de betlem "viviente", jo trob que els Reis havién d'anar a l'església.

- Això és vera, haguessin pogut adorar a l'església i llavonces anar cap a n'es betlem "viviente".

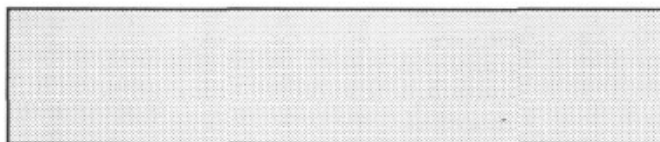
- Què putes tan de betlem "viviente"!!!
 - O no te va agradar?
 - Sí, però trob que hi hauria d'haver més "mando", una vergonya va ser, només feren desastres.

- Bé però són al.lots, i qualche cosa han de fer.
 - Idò així, se coneix que tú hi tens part interessada, te dic que només feren desastres, n'hi ha qualcún que necessita més clotellades que dies no té.

- I ara per què dius això?
 - Ja ho entendran, te dic que si l'any que ve el tornen fer

i no hi ha més ordre, i ets al.lots no se comporten com a persones, haurem de donar part.

- Bono, vaja quina empenyadura!!!
 - Què sa vist mai això!!!
 - Bé posa't tranquila i ja ho arreglarem.
 - Bé, m'en vaig que ja he perdut molt de temps i encara tenc molta feina.
 - Ben fet, i per Sant Antoni que anirem per es foguerons.
 - No ho sé, si no fa molt de fred sí.
 - Molt bé, ja mos veurem.

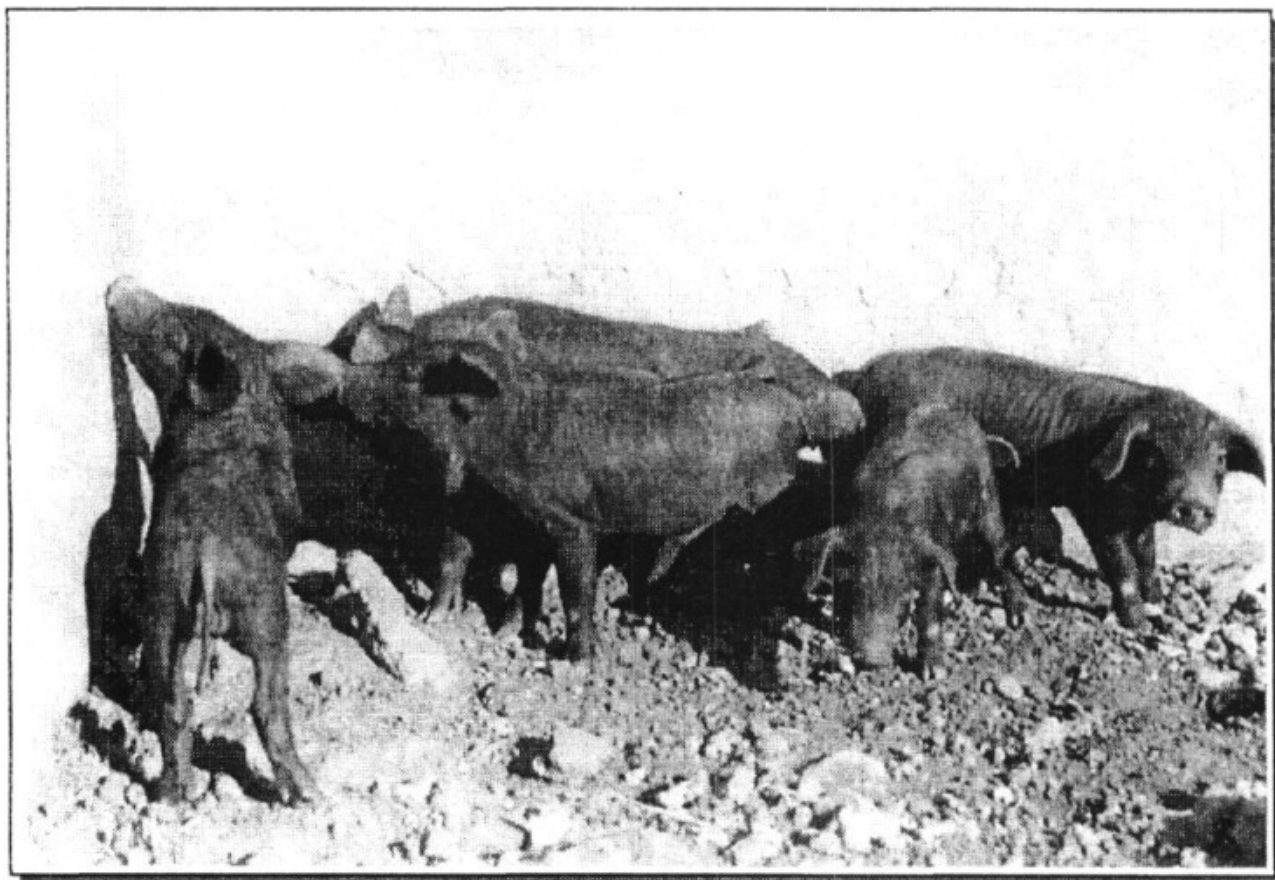
Ariany temps enrera

Aquest home és en Jaume Ramis Riera (Xamena), va morir l'any 35.

ESTAM D'ENHORABONA

RECUPERAM LA PORCELLA NEGRA MALLORQUINA ALS MERCATS

Hem aconseguit que tothom pugui tornar a trobar l'apreciada porcella negra als mercats, ja sigui per a consum casolà o bé per engreixar. D'aquesta manera, entre tots ajudam a recuperar i millorar una **raça autòctona** en perill d'extinció i conservam el Medi Natural.

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Agricultura i Pesca

